

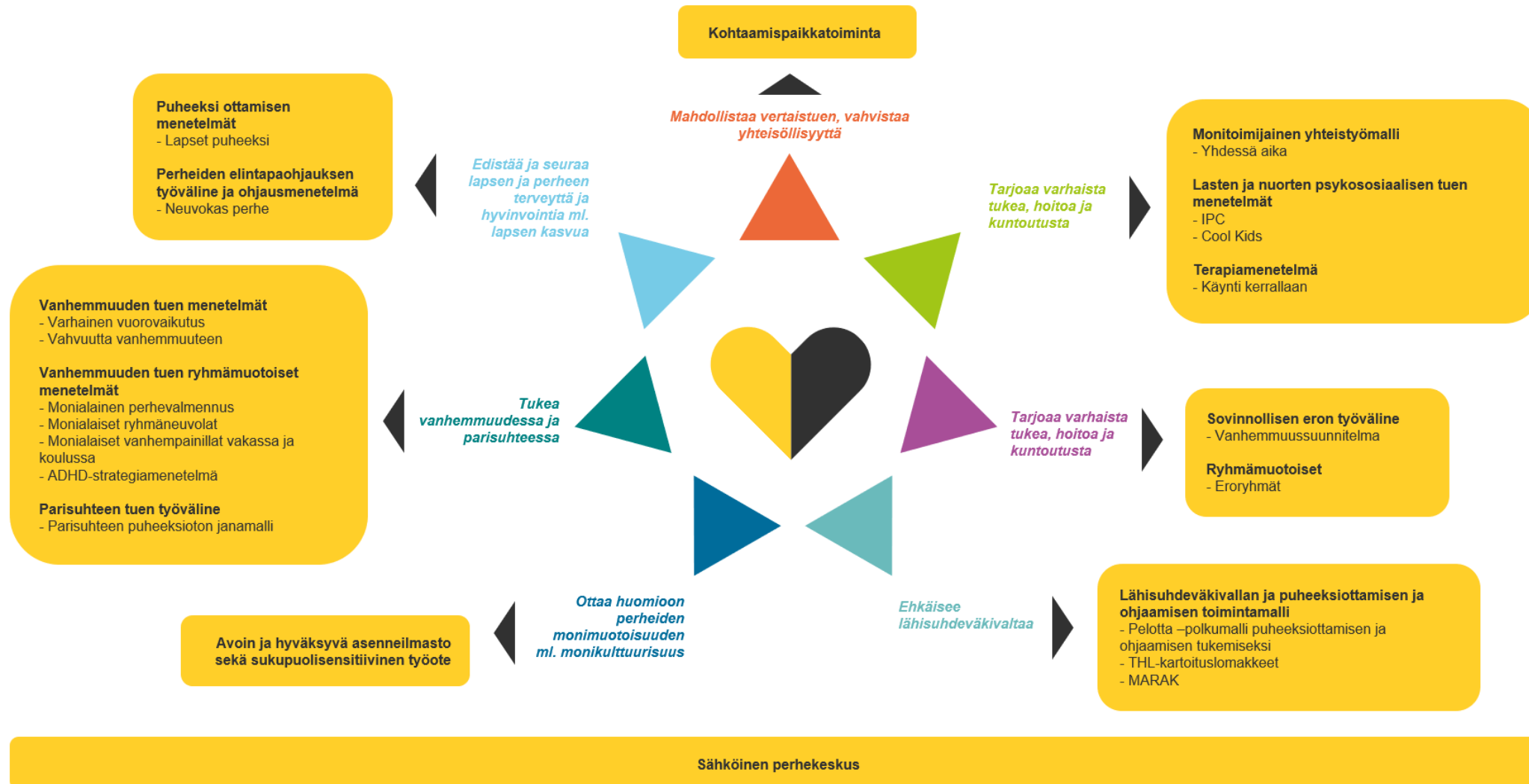

Perhekeskus- menetelmien käyttöönoton suunnitelma

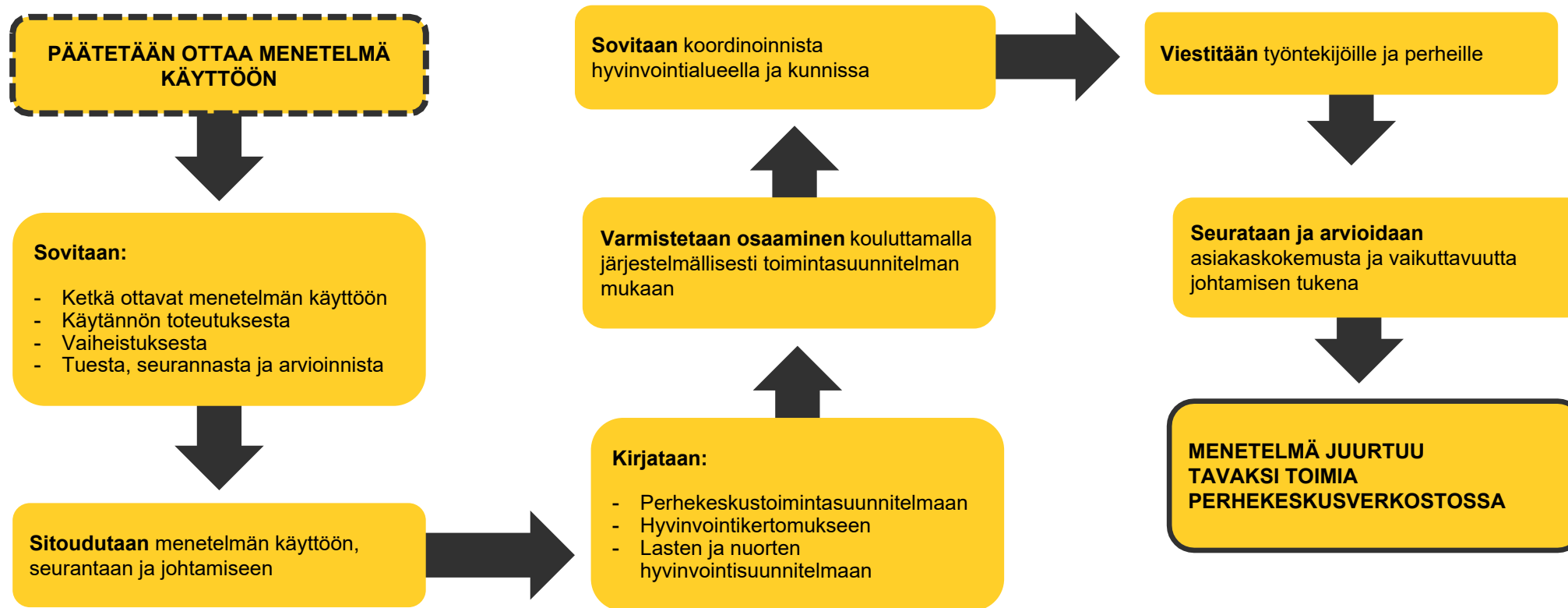
LIITE 1

Perhekeskuksen tehtävät toimintana

Perhekeskustoimijoiden yhteiset, ennaltaehkäisevät, varhaisen tuen vaikuttavat ja vahvan näytön omaavat menetelmät, toimintamallit ja työvälineet

Perhekeskusmenetelmän systemaattinen käyttöönotto - polkumalli

Perhekeskustehtävä Menetelmä/toimintamalli/ työkalu	Kenelle soveltuu	Miten menetelmää käytetään	Miten menetelmä on tarkoitus ottaa käyttöön	Johtaminen	Seuranta	Nykytila
Edistää ja seuraa lapsen terveyttä ja hyvinvointia ml. Lapsen kasvua						
<p>Lapset puheeksi menetelmä</p> <p>VASTAA P-S HYTEN TAVOITTEESEEN:</p> <ul style="list-style-type: none"> Vanhemmuustaidot vahvistuvat Vanhempien oma jaksaminen vahvistuu Mielenterveys vahvistuu (Lapset ja nuoret) 	<p>SI-SO-TE-JÄRJESTÖ-SRK</p> <p>Lapset puheeksi menetelmän käyttö vaatii menetelmäkoulutuksen. Kouluttajia on perhekeskusverkon toimijoissa.</p>	<p>LP toimii ennaltaehkäisevänä puheeksioton menetelmänä. LP avulla rakennetaan vanhempien, muiden lapsen elämän tärkeiden ihmisten ja lapsen välille yhteistä ymmärrystä arjesta. LP ei ole pelkkä kartoitusta lapsen tai nuoren tilanteesta, vaan se toimii interventiona arjen tukemiseksi. LP koostuu Lapset puheeksi keskustelusta ja tarvittaessa pidettävästä neuvonpidosta</p>	<p>LP :n yhteinen toimintamalli sekä perhekeskusalueittain käyttöönoton suunnitelma: 1. Sovitaan miten/milloin lapset puheeksi menetelmää käytetään missäkin yksikössä; ennaltaehkäisevästi ja universaalisesti 2. Sovitaan missä yksiköissä ja missä järjestyksessä menetelmä otetaan käyttöön. 3. Määritetään perhekeskuksessa menetelmän "kotipesä" 4. Koulutuksen järjestäminen systemaattisesti perhekeskusalueittain, sekä hyvinvointialueitasoisesti 5. Sovitaan asian informoinnista osana perehdytystä</p>	<p>Pohjois-Savossa maakunnallinen LP/TLP koordinaatiotyöryhmä toimii menetelmän käytön edistämiseksi hyvinvointialueitasoisesti, tukien perhekeskusalueiden "kotipesä" työtä. Lapset puheeksi menetelmän käytössä on tärkeää poikkihallinnollinen johtaminen, jossa yhdessä sovitaan menetelmän käytöstä, johtamisesta, seurannasta ja arvioinnista. Esihenkilöiden tuki on tärkeää menetelmän käytön mahdollistajana</p>	<p>Lapset puheeksi menetelmän käytön seuranta tehdään Pegasoksen + Lifecare potilastietojärjestelmään rap.koodein (LAPTAR, LAPKES, LAPNEU) Lisäksi muiden potilas- ja asiakastietojärjestelmien osalta käytetään SurveyPal –pohjaista kyselyä</p> <p>HUOM! Perhekeskustoiminnassa seurattu vuonna 2023 LP - menetelmän lastenneuvon th kouluttuneisuutta sekä 4v neuvolakäyntejä</p>	<p>Menetelmä on käytössä 9 (aktiivisesti 4) kunnassa (tiedot v.2022). Vuosien 2020–2023 aikana menetelmäosaajia on koulutettu satoja, POSOTE20 hanke kouluttanut 171 menetelmäosaajaa ja 18 kouluttajaa. Nämä kouluttajat + aikaisemmat ovat kouluttaneet lisää osaajia, joista ei kattavaa rekisteritietoa ole.</p>
<p>Neuvokas perhe ohjausmenetelmä + materiaalit (työkalut)</p> <p>VASTAA P-S HYTEN TAVOITTEESEEN:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ruokasuositusten mukaiset ruokatottumukset toteutuvat 	<p>Materiaalit: SI-SO-TE-JRS-SRK Ohjausmenetelmä pääasiassa käytössä neuvolassa ja kouluterveydenhuollossa (TE)</p> <p>Sydänliitto kouluttaa tarvittaessa, voidaan käyttää myös ilman koulutusta</p>	<p>Neuvokas perhe -työväline ja ohjausmenetelmä ovat lapsiperheiden elintapaohjauksen apuvälineitä lapsiperheiden parissa työskenteleville. Neuvokas perhe -ohjausmenetelmään kuuluu neuvokas perhe kortti sähköisenä (perheelle) sekä kuva- ja tietokansio (ammattilaiselle). Terveysneuvonnan elintapaohjauksen on tuettava perheiden voimavarojen vahvistamista ja vastuun ottamista omasta terveydestä.</p>	<p>Menetelmän käyttöönoton suunnitelma: 1. Kaikkiin neuvoloihin ja kouluterveydenhuoltoon Neuvokas perhe - ohjausmenetelmä käyttöön. Muissa palveluissa lisättävä menetelmän tunnettavuutta sen käytön edistämiseksi. 2. Yhteyshenkilöiden nimeäminen palvelualueittain +Agentin nimeäminen. Menetelmän "kotipesän" määrittäminen 3. Koulutusten järjestäminen: Menetelmäkoulutukset ohjausmenetelmää käyttäville. Buusteripäiviä säännöllisesti sekä Sydänliiton ilmaisten webinaarit + koulutukset osaksi uusien työntekijöiden perehdytystä. 4. Sovitaan asian informoinnista osana perehdytystä</p>	<p>Poikkihallinnallinen johtaminen, yhdessä sovitaan toimintojen toteuttamisesta. Esihenkilöiden tuki toimintojen mahdollistajana. Tiedottamista ja aiheen esillä pitäminen säännöllisesti.</p>	<p>Ei menetelmän käytön seuranta</p>	<p>Neuvokas perhe menetelmä + työväline (sähköinen materiaalipankki) ovat laajasti käytössä perhekeskuksen toiminnassa</p>

Perhekeskustehtävä Menetelmä/toimintamalli/ työkalu	Kenelle soveltuu	Miten menetelmää käytetään	Miten menetelmä on tarkoitus ottaa käyttöön	Johtaminen	Seuranta	Nykytila
Tukee vanhemmuudessa ja parisuhteessa						
<p>Vahvuutta vanhemmuuteen - menetelmä</p> <p>VASTAA P-S HYTEN TAVOITTEESEEN:</p> <ul style="list-style-type: none"> Toimiva parisuhde Vanhemmustaidot vahvistuvat 	<p>SI-SO-TE-JÄRJESTÖ- SRK</p> <p>Menetelmän käyttö vaatii koulutuksen (MLL kouluttaa)</p>	<p>VV -perheryhmän tavoitteena on tukea vanhemman ja lapsen myönteistä vuorovaikutussuhdetta sekä vanhempien mentalisaatiokykyä. Perheryhmä toimii hyvin p.valmennuksen jatkeena. Perheryhmää ohjaa 2 työntekijää, perheryhmään osallistuu 4–6 perhettä. Ryhmät kokoontuvat joka toinen viikko noin 1,5–2 h kerralla, 8-12 kertaa (suljettu ryhmä). Ryhmät alkavat vauvan ollessa 3–4 kuukauden iässä. Tapaamiseen sisältyy yhteinen välipalasetki. VV -ryhmän jatkoksi, tai kuntiin, joissa on pieni syntyvyys käy Lapsi mielessä menetelmä.</p>	<p>Hva:lle yhteinen suunnitelma, johon perhekeskusalueittain käyttöönoton suunnitelma: 1. Sovitaan missä perhekeskusverkoston palveluissa menetelmä otetaan käyttöön 2. Sovitaan miten ryhmät pyörivät, ketkä ohjaavat milläkin perhekeskusalueella - > ryhmiä tarjotaan kaikille ensisyntyjille. Ryhmiä alkaisi 2-4x/ syntyvyyden mukaan perhekeskusalueittain. Sekä otetaan käytt. tarpeen mukaan etätoteuttavat ryhmät. 3. Määritetään perhekeskuksessa menetelmän "kotipesä" 4. Organisoidaan koulutuksia systemaattisesti perhekeskusalueittain/hva tasoisesti 5. Sovitaan asian informoinnista osana perehdytystä.</p>	<p>Menetelmän johtaminen toimii poikkihallinnollisesti ja monitoimijaisesti, yhdessä sovitaan toimintojen toteuttamisesta. Esihenkilöiden tuki on tärkeä menetelmän käytön mahdollistajana.</p>	<p>Menetelmän käytön seuranta voidaan tehdä seuraamalla toteutuneet ryhmäkerrat ja osallistujamäärät</p>	<p>Menetelmä on käytössä 12 kunnassa. Menetelmäkoulutukset kattavat 12 kuntaa. (tiedot 18 kunnasta, vuodelta 2022)</p>
<p>Varhainen vuorovaikutus (VaVu) menetelmä (haastattelu + kotikäynti)</p> <p>VASTAA P-S HYTEN TAVOITTEESEEN:</p> <ul style="list-style-type: none"> Vanhemmustaidot vahvistuvat 	<p>Soveltuu lasten ja perheiden palveluihin. Menetelmä on pääasiassa käytössä neuvolassa.</p> <p>Menetelmän käyttö vaatii koulutuksen</p>	<p>Varhaisen vuorovaikutuksen tukeminen on tärkeää kaikkien perheiden kanssa toimivien toimijoiden työssä. Vavu menetelmä, haastattelu tehdään kotikäyntinä raskauden lopulla (sekä synnytyksen jälkeen). VaVu haastattelun tehtävä on auttaa tunnistamaan ja ottamaan puheeksi huolia ja mahdollisia haasteita. Yhteisen keskustelun tavoitteena on edistää lapsen ja vanhempien varhaisen vuorovaikutuksen myönteistä kehittymistä ja sujumista. Keskustelu auttaa lastenneuvolan terveydenhoitajaa (eriytetty neuvolatyö) tutust. perheeseen jo raskausaikana. Yhdennetyssä neuvolassa kotikäynti raskausaikana lisää ymmärrystä perheen tilanteesta.</p>	<p>VaVu -menetelmään hva yhteinen suunnitelma, johon palvelualueittain käyttöönoton suunnitelma: 1. Sovitaan, että menetelmä otetaan käyttöön kaikissa neuvoloissa sekä tarpeen mukaan muissa palveluissa 2. Neuvolapalveluissa haastattelu pyritään järjestämään kotikäyntinä loppuraskaudessa mutta ennen kaikkea synnytyksen jälkeen kotikäyntinä, siten että molemmat vanhemmat ovat mukana haastattelussa. 3. Määritetään perhekeskuksessa menetelmän kotipesä sekä osallistuminen RaVaMt verkostoon 4. Organisoidaan koulutuksia varhaiseen vuorovaikutukseen liittyen tarpeen mukaan palvelualueittain/hva tasoisesti 5. Sovittava asiasta informoinnista osana perehdytystä</p>	<p>VaVu -menetelmän johtaminen tapahtuu poikkihallinnollisesti, yhdessä sovitaan menetelmän käytöstä. Esihenkilöiden tuki menetelmän käytön mahdollistajana.</p>	<p>Varhainen vuorovaikutus menetelmän käyttöä Seurataan potilastietojärjestelmään kirjattavalla OAB34 (neuko)</p>	<p>Menetelmä on käytössä 6 kunnan neuvolassa aktiivisesti ja 4 kunnassa vähäisessä käytössä. (tiedot 18 kunnasta, vuodelta 2022)</p>

Perhekeskustehtävä Menetelmä/toimintamalli/ työkalu	Kenelle soveltuu	Miten menetelmää käytetään	Miten menetelmä on tarkoitus ottaa käyttöön	Johtaminen	Seuranta	Nykytila
---	------------------	-------------------------------	---	------------	----------	----------

Tarjoaa varhaista tukea, hoitoa ja kuntoutusta

<p>Yhdessä aika -toimintamalli</p> <p>VASTAA P-S HYTEN TAVOITTEESEEN:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vanhemmuustaidot vahvistuvat • Mielen terveys vahvistuu 	<p>SI-SO-TE-JÄRJESTÖT-SRK</p>	<p>Yhdessä aika on perhekeskusverkostossa sovittu toimintamalli, joka perustuu monitoimijuuteen. Mallissa on keskeistä toimia lasten, nuorten ja perheiden parhaaksi varhain, ennaltaehkäisevästi ja yhden yhteydenoton periaatteella. Monialainen tiimi jalkautuu perheen arjen tueksi kutsuttaessa.</p>	<p>Tavoitteena on ottaa toimintamalli käyttöön kaikissa Pohjois-Savon kuntien perhekeskusverkostoissa. Käyttöönotto vaatii vastuuhenkilöiden nimeämistä, perhekeskustiimin muodostamista ja yhteisistä käytänteistä sopimista.</p>	<p>Yhdessä aika vaatii poikkihallinnollista ja yhteensovittavaa johtamista, jonka vuoksi johtaminen toimintamallin osalta on hyvä jakaa useamman esihenkilön/johtajan kesken.</p>	<p>Yhdessä aikojen määriä ja niiden sisältöjä tullaan seuraamaan sähköisellä kyselyllä. Seurannasta sovitaan hyvinvointialueitasoisesti yhtenevällä tavalla. Jokaisen järjestetyn Yhdessä ajan jälkeen koollekutsuja täyttää kyselyn sovitusti. Järjestetyistä Yhdessä ajoista pyydetään systemaattisesti palautetta tapaamiseen osallistuneilta perheiltä. Sähköisen kyselyn kautta saadut tiedot toimivat tiedolla johtamisen tukena. Yhdessä ajan käyttöä tulee seurata säännöllisesti sovitussa foorumeissa</p>	<p>Yhdessä aika toimintamalli on juurtumassa/juurtunut osaksi perustoimintaa 5 kunnassa, mallin kokeilu on käynnissä 10 kunnassa, mallin käyttöönotto on tavoitteena yhdessä kunnassa ja 3 kunnassa malli ei ole suunnitelluilla eikä siitä ole käyty keskustelua. (tiedot vuodelta 2022)</p>
---	-------------------------------	---	--	---	---	---

<p>Käynti kerrallaan -toimintamalli</p> <p>VASTAA P-S HYTEN TAVOITTEESEEN:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vanhemmuustaidot vahvistuvat • Mielen terveys vahvistuu 	<p>Soveltuu sosiaali- ja terveysalan ammattilaisille. Menetelmää voidaan käyttää myös sivistyksen ja kolmannen sektorin palveluissa.</p>	<p>Käynti kerrallaan toimintamalli on tapa organisoida psykososiaalisia palveluita. Palvelua luonnehtii se, että jokaiseen tapaamiseen suhtaudutaan, kuin se olisi ainutkertainen, kuitenkin luoden pohjaa mahdolliselle jatkotyöskentelylle, mikäli sitä tarvitaan. Työskentelyssä pyritään "ottamaan kaikki irti" jokaisesta tapaamisesta. Menetelmälle on selkeä prosessi lomakkeineen.</p>	<p>Menetelmä johdetaan käyttöön pshva johdon arvioiman tarpeen mukaan</p>	<p>Menetelmän osaamista, perehdytystä ja käyttöä johtavat esihenkilöt</p>	<p>Tarvittaessa johtamisen tueksi voidaan hankkeen toimesta luoda tarpeenmukainen seurantalomake</p>	<p>Menetelmän käyttöön on koulutettu hankevaroin pshva kasvatus- ja perheneuvonnan ammattilaiset. Myös aikuisten perustason mielen terveys - ja päihdepalveluissa on menetelmäosaajia.</p>
--	--	--	---	---	--	--

Perhekeskustehtävä Menetelmä/toimintamalli/ työkalu	Kenelle soveltuu	Miten menetelmää käytetään	Miten menetelmä on tarkoitus ottaa käyttöön	Johtaminen	Seuranta	Nykytila
Tarjoaa varhaista tukea, hoitoa ja kuntoutusta						
<p>IPC menetelmä</p> <p>VASTAA P-S HYTEN TAVOITTEESEEN:</p> <ul style="list-style-type: none"> Mielenterveys vahvistuu (Lapset ja nuoret) 	<p>Soveltuu käyttöön koulu- ja opiskeluterveydenhuollon sekä psykososiaalisen opiskeluhuollon työntekijöille. Tapauskohteisesti myös kasvatus- ja perheneuvonnan, lastensuojelun, nuorten työryhmien ja mielenterveysneuvoloiden työntekijöille, jotka työssään tapaavat nuoria</p>	<p>IPC on noin kuuden kerran mittainen ohjaus- ja neuvontamenetelmä mielialaoireileville, lievästä tai korkeintaan keskivaikeasta masennuksesta kärsiville nuoruusikäisille (13-18v).</p>	<p>IPC menetelmäohjaaja koulutukset ovat alkaneet syksyllä 2020. IPC-koulutukset ovat toteutuneet kahdesti vuodessa syys- ja kevätlukukaudella. IPC kouluttajana toimii Tarja Koskinen, erl psykiatria ja nuorisopsykiatria, psykoterapeutti YET; IPT-terapeutti ja -työnohjaaja. IPT-N ja IPC-menetelmäohjaaja koulutuksia on järjestetty syksystä 2020 lähtien kerran vuodessa.</p>	<p>Kansallisesti Terapiat Etulinjaan hanke yhteistyössä nuorisopsykiatrian linjajohtajien kanssa johtaa koulutusrakenteita valtakunnallisesti. KYS NMOK koordinoi yhteistyössä hyvinvointialueiden kanssa alueellaan tarjottavia koulutuksia sekä on apuna menetelmien juurruttamisesta. Esihenkilöiden toivotaan seuraavan työntekijöiden menetelmän käyttöä ja olevan tässä tukena. Esihenkilöt ilmoittavat työntekijät koulutuksiin ja ovat tietoisia koulutusprosessista sekä menetelmän käyttöön kuluva ajasta.</p>	<p>Osassa terveydenhuollon tietojärjestelmistä on päätoimenpidekoodit IPC- ja Cool Kids jaksojen toteuttamiseen. KYS NMOK seuraa toteutuneita jaksoja sekä jaksojen vaikuttavuutta anonyymien SurveyPal-kyselyn avulla, jonka työntekijä täyttää toteutettuaan IPC- jakson.</p>	
<p>Cool Kids -menetelmä</p> <p>VASTAA P-S HYTEN TAVOITTEESEEN:</p> <ul style="list-style-type: none"> Mielenterveys vahvistuu (Lapset ja nuoret) 	<p>Perustason, erikoissairaanhoidon tai niiden välimaaston työntekijöille. Menetelmän käyttö vaatii vähintään yhden vuoden kokemuksen lasten tai nuorten kanssa työskentelystä</p>	<p>Cool Kids on kognitiiviseen käyttäytymisterapiaan perustuva ahdistuneisuuden hoitomenetelmä, jonka vaikuttavuudesta on tieteellistä näyttöä. Se on tarkoitettu 7–17-vuotiaille lapsille ja nuorille sekä heidän vanhemmilleen</p>	<p>Cool Kids -interventio koostuu 10 tapaamiskerrasta, ja sitä voidaan tehdä ryhmämuotoisena perhehoitona, yksilöllisenä perhehoitona tai vain lapselle tai nuorelle suunnattuna työskentelynä yksilö- tai ryhmämuotoisesti. Perhemuotoisissa malleissa tapaamisilla tulee olla mukana ainakin toinen huoltajista</p>	<p>Kansallisesti Terapiat Etulinjaan hanke yhteistyössä nuorisopsykiatrian linjajohtajien kanssa johtaa koulutusrakenteita valtakunnallisesti. KYS NMOK ja lasten psykiatria koordinoi yhteistyössä hyvinvointialueiden kanssa alueellaan tarjottavia koulutuksia sekä on apuna menetelmien juurruttamisesta. Esihenkilöiden toivotaan seuraavan työntekijöiden menetelmän käyttöä ja olevan tässä tukena. Esihenkilöt ilmoittavat työntekijät koulutuksiin ja ovat tietoisia koulutusprosessista sekä menetelmän käyttöön kuluva ajasta.</p>	<p>Osassa terveydenhuollon tietojärjestelmistä on päätoimenpidekoodit IPC- ja Cool Kids jaksojen toteuttamiseen. KYS NMOK ja Lasten psykiatria seuraavat toteutuneita jaksoja sekä jaksojen vaikuttavuutta anonyymien SurveyPal-kyselyn avulla, jonka työntekijä täyttää toteutettuaan Cool Kids- jakson.</p>	<p>Lasten osuuden menetelmäosaajia koulutettu neljän kunnan alueelle. Nuorten osuudessa koulutettu neljän kunnan alueelle menetelmäosaajaa.</p>

Perhekeskustehtävä Menetelmä/toimintamalli/ työkalu	Kenelle soveltuu	Miten menetelmää käytetään	Miten menetelmä on tarkoitus ottaa käyttöön	Johtaminen	Seuranta	Nykytila
---	------------------	-------------------------------	---	------------	----------	----------

Ehkäisee lähisuhdeväkivaltaa

<p>Lähisuhdeväkivallan puheeksi ottamisen ja ohjaamisen toimintamalli</p> <p>VASTAA P-S HYTEN TAVOITTEESEEN:</p> <ul style="list-style-type: none"> Väkivaltaa tai sillä uhkailua ei sallita 	<p>SI- SO-TE-JÄRJESTÖ-SRK</p>	<p>Lähisuhdeväkivallan ennaltaehkäisemiseksi ja mahdollisimman varhaiseksi puuttumiseksi käytetään THL:n suodatin- ja kartoituslomakkeita sekä työvälineenä Kuopion ensikotiyhdistyksen Pelotta -väkivaltatyön avopalveluiden lähisuhdeväkivallan puheeksiottamisen ja ohjaamisen polkumallia.</p> <p>Lähisuhdeväkivallan ennaltaehkäisemiseksi ja mahdollisimman varhaiseksi puuttumiseksi käytetään THL:n suodatin- ja kartoituslomakkeita sekä työvälineenä Kuopion ensikotiyhdistyksen Pelotta -väkivaltatyön avopalveluiden lähisuhdeväkivallan puheeksiottamisen ja ohjaamisen polkumallia.</p> <p>Tunne- ja turvataitoja harjoitetaan ja tietoa jaetaan lapsille, nuorille ja vanhempainilloissa. MARAK on vakavan parisuhdeväkivallan riskiarvioinnin ja uhrin auttamisen moniammatillinen menetelmä. MARAK:ssa käytetään riskiarviointilomakkeita.</p>	<p>Selkeät ja yhtenäiset ohjeet koko alueelle. THL suodatin ja kartoituslomake otetaan systemaattisesti käyttöön koko Pohjois-Savon alueella. Työntekijät ohjataan käymään THL:n ja Barnahus:n maksuttomat väkivalta verkkokoulut. Marak työryhmät toimivat aktiivisesti palvelualueittain. Huomioidaan alueellisen väkivaltaverkoston järjestämät koulutukset.</p>	<p>Esihenkilöiden tuki työlle tärkeää. Mahdollistetaan koulutuksiin osallistuminen. Huolehditaan yhtenäisistä ohjeista. Pidetään aihetta esillä ja tiedotetaan aiheeseen liittyvistä asioista. Kannustetaan työntekijöistä edustusta alueelliseen väkivaltatyöryhmään</p>	<p>Uudet koodit/raportointikoodi? THL koulutettujen määrän seuranta? Lähisuhdeväkivallan puheeksiottamisen ja ohjaamisen verkkoperehdytyksen käyneet (vuoden 2023 loppuun)</p>	<p>Perhekeskusverkostossa sovitusti työyhteisössä lähisuhdeväkivallan puheeksiotto tai kartoitus oli käytössä alle puolella (42%) vastaajista. Eniten terveydenhuollon vastaajissa (66%), vähiten sivistystoimen (20%)</p> <p>Sovitut toimintatavat lähisuhdeväkivaltaa kokeneen tai käyttäneen ohjaamisesta ja/tai saattamisesta sopivaan palveluun oli vain 31%:lla vastaajista. n=134 (Moursad F. 2022)</p> <p>Lähisuhdeväkivallan puheeksiottamisen ja ohjaamisen verkkoperehdytyksen ovat käyneet n.250 työntekijää (tiedot vuodelta 2023)</p>
--	-------------------------------	---	---	---	--	---

Perhekeskustehtävä Menetelmä/toimintama lli/ työkalu	Kenelle soveltuu	Miten menetelmää käytetään	Miten menetelmä on tarkoitus ottaa käyttöön	Johtaminen	Seuranta	Nykytila
Tukee vanhemmuudessa ja parisuhteessa						
<p>Parisuhteen puheeksioton työväline</p> <p>VASTAA P-S HYTEN TAVOITTEESEEN:</p> <ul style="list-style-type: none"> Toimiva parisuhde 	<p>SI-SO-TE-JÄRJESTÖ-SRK</p> <p>Koulutusta tarjottu POSOTE – hankkeesta, voidaan käyttää myös ilman koulutusta. Perehdytysvideo jatkossa käytettävissä.</p>	<p>Parisuhteen tukeminen on keskeinen osa lapsiperheiden työtä. Parisuhteen puheeksi oton koulutus pitää sisällään jänämalli työvälineen käyttöön oton (skaala 1-10), joka helpottaa työntekijän puheeksiottoa ko aiheesta.</p>	<p>Työväline otetaan käyttöön kaikissa perhekeskusverkoston palveluissa. Työvälineen käyttöön oton suunnitelma: 1. Perhekeskuspalveluissa otetaan parisuhde puheeksi. 2. Koulutuksesta/perehdytyksestä huolehditaan perhekeskusalueittain/hva tasolla. 3. Sovittava asiasta informoinnista osana perehdytystä</p>	<p>Poikkihallinen johtaminen, yhdessä sovitaan toimintojen toteuttamisesta. Esihenkilöiden tuki toimintojen mahdollistajana.</p>	<p>Työvälineen seurantaan ei ole suunniteltu seurantamenetelmää. Koulutuksien käyneiden määriä seurataan vuoden 2023 loppuun saakka.</p>	<p>Parisuhteen puheeksioton työväline on vähäisessä käytössä 9 kunnassa (tiedot v.2022). Parisuhteen puheeksioton ja tuen verkkokoulutuksia ovat käyneet osa työntekijöistä (n.400) koko maakunnan alueen kunnista (tiedot vuodelta 2023)</p>
<p>Vanhemmuuden tuen ryhmämuotoiset menetelmät:</p> <ul style="list-style-type: none"> Perhevalmennus Ryhmäneuvola Vanhempainillat <p>KTS myös viimeinen dia (dia 10)</p> <p>VASTAA P-S HYTEN TAVOITTEESEEN:</p> <ul style="list-style-type: none"> Vanhemmustaidot vahvistuvat Alaikäiset nuoret ovat päihteettömiä 	<p>Soveltuu vaihdellen lasten, nuorten ja perheiden palveluihin, pääasiallinen käyttö riippuu menetelmästä (SI-SO-TE-JÄRJESTÖ-SRK)</p>	<p>Ryhmämuotoiset menetelmät toteutetaan jatkumona raskauden ajasta kouluikään. Ja ne toteutetaan monialaisesti. Perhevalmennuksen tavoitteena on valmentaa perhettä synnytykseen, imetykseen, lapsen hoitoon ja kasvatukseen sekä vanhemmuuteen. Ryhmäneuvolan korvaa yhden määräraikaistarkastuksen, samalla lisäten muilta perheiltä saadun vertaistuen mahdollisuuden. Monialaisilla vanhempainilloilla lisätään kodin ja vakan/koulun yhteistyötä sekä lisätään vanhempien vertaistuen mahdollisuutta etenkin siirtymävaiheissa.</p>	<p>Ryhmämuotoisista menetelmistä tehdään yhteinen toimintasuunnitelma (dia 10) ja palvelualueittain sovitaan niiden järjestämisestä. Alueittain mietitään, kuinka ryhmään osallistuminen mahdollistetaan kaikille perheille. Tarvittaessa käytetään etäyhteyksiä saavutettavuuden parantamiseksi, etäperhevalmennusta järjestetään hva tasoisesti. Kaikkien toimijoiden yhteinen vuosikello (palvelualueittain), ketkä osallistuu, milloin, markkinointi ja tiedottaminen sovittu. Yhtenäisten materiaalien käyttö; päivittämisestä sovittava. (POSOTE20 perhevalmennusmateriaali, vanhempainilltamateriaali). Palvelualueittain osallistuminen työryhmiin (perhevalmennustyöryhmä)</p>	<p>Poikkihallinen johtaminen, yhdessä sovitaan toimintojen toteuttamisesta. Esihenkilöiden tuki toimintojen mahdollistajana.</p>	<p>Menetelmien käytön seuranta voidaan tehdä seuraamalla toteutuneet ryhmäkerrat ja osallistujamäärät. Asiakas ja toimijoiden palautteet.</p>	<p>Monialainen perhevalmennus käytössä kaikissa kunnissa (tiedot 2023 vuoden lopussa).</p> <p>Ryhmäneuvola käytössä 9 kunnassa. Monialaiset vanhempainillat käytössä 9 kunnassa. (tiedot 18 kunnasta, vuodelta 2022)</p>
<p>Kohdennettujen ryhmien menetelmä:</p> <ul style="list-style-type: none"> ADHD Strategia <p>VASTAA P-S HYTEN TAVOITTEESEEN:</p> <ul style="list-style-type: none"> Vanhemmustaidot vahvistuvat 	<p>Pääasiassa sosiaali- ja terveyspalveluissa (SO-TE)</p> <p>Menetelmän käyttö vaatii koulutuksen (ADHD –liitto kouluttaa)</p>	<p>Menetelmä on käsikirjapohjainen ja ryhmämuotoinen vanhempainohjausmenetelmä. Lasten osuus on suunnattu 4-12 –vuotiaiden Adhd diagnoosin saaneiden lasten vanhemmille. Nuorten osuus on suunnattu 13-17 –vuotiaiden adhd diagnoosin saaneiden lasten vanhemmille. Strategia menetelmä lisää vanhempien ymmärrystä adhd:stä, sen tuomista haasteista sekä vahvistaa vanhempien kykyä tukea lasta. Ryhmäkertoja on 5, kerran viikossa, yksi kerta on 3h mittainen</p>	<p>Adhd –strategiamenetelmä otetaan käyttöön osissa perhekeskusverkoston palveluissa palvelualueittain. Menetelmän käyttöönoton suunnitelma: 1. Sovittava miten ryhmiä toteutuu/toteutetaan palvelualueittain 2. nimittävä vastuuhenkilö/palvelualue 3. Organisoitava koulutusten järjestämiset (sen mukaan että palvelualueittain on osajia?)</p>	<p>Poikkihallinen johtaminen, yhdessä sovitaan toimintojen toteuttamisesta. Esihenkilöiden tuki toimintojen mahdollistajana. Tiedottamista ja aiheen esillä pitäminen säännöllisesti</p>	<p>Toteutuneiden vanhempainryhmäkertojen määrä</p>	<p>Adhd Strategiamenetelmä on käytössä 6 kunnassa (+ 2 aluillaan) (tiedot 18 kunnasta, vuodelta 2022)</p>

Perhekeskustehtävä Menetelmä/toimintamalli/ työkalu	Kenelle soveltuu	Miten menetelmää käytetään	Miten menetelmä on tarkoitus ottaa käyttöön	Johtaminen	Seuranta	Nykytila
Auttaa sovinnolliseen eroon ja vanhemmuuden jatkumiseen						
<p>Vanhemmuussuunnitelma (työväline) Eroryhmät</p> <p>VASTAA P-S HYTEN TAVOITTEESEEN:</p> <ul style="list-style-type: none"> Toimiva parisuhde 	SI-VI-SO-TE-JÄRJESTÖ-SRK	<p>Vanhemmuussuunnitelma on eroavien perheiden tueksi ja apuvälineeksi eron jälkeiseen vanhemmuuteen. Sen avulla vanhemmat voivat keskustella lasten arjen sujumisesta (arkea, käytännön tarpeita ja hyvinvointia). Eroavien perheiden ohjaaminen vanhemmuussuunnitelman käyttöön on tärkeää kaikissa palveluissa. Suunnitelmaa voidaan käyttää apuna lastenvalvojan luona/perheasiain sovittelussa/ eroneuvonnassa. Ryhmämuotoiset toiminnot auttavat perheitä, niin vanhempia kuin lapsia vertaisen tuen saannissa erossa</p>	<p>Vanhemmuussuunnitelman käyttöön ohjaaminen kaikissa perhekeskusverkoston palveluissa. Vanhemmuussuunnitelmasta lisätään tietoisuutta lapsiperhepalveluissa. Eroneuvonnassa otetaan soveltuvin osin vanhemmuussuunnitelma käyttöön. Työntekijät ohjaavat tarvittaessa PANK. Palveluihin. Ryhmämuotoisia toimintoja järjestetään systemaattisesti, lähinnä järjestö ja srk:n toimijoiden taholta</p>	<p>Poikkeihallinen johtaminen, yhdessä sovitaan toimintojen toteuttamisesta. Esihenkilöiden tuki toimintojen mahdollistajana. Tiedottamista ja aiheen esillä pitäminen säännöllisesti</p>	<p>Vanhemmuussuunnitelma on pääasiassa vanhempien omassa käytössä, se ei ole juridinen asiakirja. Seuranta siksi ei onnistu. Toteutuneiden ryhmäkertojen määrää seurataan.</p>	
Ottaa huomioon perheen monimuotoisuuden						
<p>VASTAA P-S HYTEN TAVOITTEESEEN:</p> <ul style="list-style-type: none"> Kukaan ei koe itseään yksinäiseksi 	SI-VI-SO-TE-JÄRJESTÖ-SRK	<p>Perhekeskuksen työntekijät tunnistavat ja ottavat tietoisesti huomioon perheiden moninaisuuden ja monimuotoisuuden sekä erilaiset tarpeet. Perhekeskukseen kehitetään avoin ja hyväksyvä asenneilmasto sekä sukupuolisensitiivinen työote. Perhekeskuksen kohtaamispaikka osallistuu alueella asuvien maahanmuuttajaperheiden kotoutumistyöhön.</p>				
Mahdollistaa vertaistuen, vahistaa yhteisöllisyyttä						
<p>Kohtaamispaikkatoiminta</p> <p>VASTAA P-S HYTEN TAVOITTEESEEN:</p> <ul style="list-style-type: none"> Kukaan ei koe itseään yksinäiseksi 	SI-VI-SO-TE-JÄRJESTÖ-SRK	<p>Kts. toimintasuunnitelmasta kohtaamispaikkatoiminta Ja perhekeskustoimintasuunnitelman liite 2</p>				

Monialainen perhevalmennus	Odottajien ryhmät	Vahvuutta vanhemmuuteen	Monialaiset ryhmäneuvolat	Monialaiset vanhempainillat
<ul style="list-style-type: none"> • Ensisynnyttäjät/toiselle vanhemmista ensimmäinen lapsi • Luentotyylinen (jatkoissa koko hva etätoteutus) • Messut kaikille odottajille 	<ul style="list-style-type: none"> • Vertaistuki mahdollistuu raskausaikana (jo käynnissä olevat ryhmät, tärkeät vertaisryhmät odottajille) 	<ul style="list-style-type: none"> • 8 (-12) tapaamiskerran kokonaisuus • aloitus vauvan noin 3-4kk iästä (huomioiden alueen syntyvyys) 	<ul style="list-style-type: none"> • Neuvolakäynnin korvaava tapaaminen: 6kk ja/tai 2v iässä 	<ul style="list-style-type: none"> • Yksittäiset tilaisuudet lukuvuoden alussa sekä tarpeen mukaan
<ul style="list-style-type: none"> • Alkuun toteutetaan perhekeskus alueittain monialaisesti • Lähi- hybridi tai etätoteutus • Perhevalmennus materiaalin käyttö (POSOTE20) • Järjestö ja srk yhteistyö osaksi valmennusta • Synnytysvalmennus osa perhevalmennusta (kys) • Vuoden 2024 alusta HVA laajuinen etätoteutus • Messut: Iisalmi, Siilinjärvi, Pielavesi, Kuopio, Varkaus ja Suonenjoki 	<ul style="list-style-type: none"> • Palvelualueittain • Lähitoteutuksena, tarvittaessa etätoteutuksena • Masuillat, Odottajien jututtamo, Pullat uunissa jne. • Järjestöt ja muut toimijat, neuvola • Vahvuutta vanhemmuuteen-ryhmiin rekrytointi 	<ul style="list-style-type: none"> • Koordinointi palvelualueittain ja sovitaan vastuuhenkilöt • Rekrytointi odottajien ryhmistä, neuvolasta, kohtaamispaikoista • Huomioiden erot syntyvydessä, voidaan järjestää myös lapsimielessä ryhmiä • Järjestäminen eri toimijoiden kesken (perhekeskus, järjestö, srk, vaka, neuvola) 	<ul style="list-style-type: none"> • Alueen syntyvyyden mukaan toteutetaan • Ikäkausitarkastuksen sisältämät asiat • Monialaisuus mahdollisuuksien mukaan (tarv. asiantuntijan etäosallistuminen) Esim. -Hammashoito -Fysioterapia -Varhaiskasvatus -Lapsiperheiden sos.työ 	<ul style="list-style-type: none"> • Livetilaisuuksista etäyhteysmahdollisuus, chat-toiminnot • Perhekeskus mukana ideoimassa ja järjestämässä vak an/sivistyksen kumppanina • Kaikille perheille avoimia (lapsen ei tarvitse olla vielä päivähoitossa) • Lastenhoidon järjestäminen/ lapsille omaa toimintaa • Materiaalipankin (POSOTE20) hyödyntäminen
<ul style="list-style-type: none"> • Tilaisuudet esim. 2-3x/vuosi/ paikkakunta, alueen syntyvyyden mukaan, messumuotoiset 2-4x/paikkakunta • HVA etä 4x vuodessa? 	<ul style="list-style-type: none"> • Ryhmiä alueen tarpeen mukaan, 2- 4x/vuosi / syntyvyyden mukaan 	<ul style="list-style-type: none"> • Ryhmiä alueen tarpeen mukaan 2-4x vuosi /syntyvyyden mukaan 	<ul style="list-style-type: none"> • Järjestämistiheys riippuu minkä ikäisille suunnattu, alueen tarpeen/syntyvyyden mukaan suunnittelu 	<ul style="list-style-type: none"> • Lukuvuosittain sekä tarpeeseen esim. joku aihe nousee esille, siirtymävaiheet
<ul style="list-style-type: none"> • Palaveritila, neuvola tms. Messutyyliseen riittävän iso tila • Hyvinvointialueen yhtenäinen etäyhteysalusta 	<ul style="list-style-type: none"> • Kohtaamispaikat, tms. sopiva tila 	<ul style="list-style-type: none"> • Neuvoloissa / kohtaamispaikoissa/ ryhmän kokoontumiseen soveltuva tila 	<ul style="list-style-type: none"> • Neuvoloissa/ paikka jossa mahdollisuus tehdä neuvolan mittaukset ja muut neuvolakäynnin asiat 	<ul style="list-style-type: none"> • Varhaiskasvatuksen/ koulun tiloissa

Lasten, nuorten ja perheiden kohtaamispaikat Pohjois-Savossa

LIITE 2

THL:n suosituksen mukainen kohtaamispaikka - kohtaamispaikka perhekeskuksessa

Pohjois-Savon
hyvinvointialue

Toimintaan osallistuminen edistää:

- vanhemmuuden voimavarojen vahvistumista
- vertais- ja ystävyysuhteiden rakentumista
- yksinäisyyden kokemusten vähenemistä
- lapsiperheiden arjen helpottumista
- leikkikokemusten ja leikkiseurauksen saamista
- nuorten kohdatuksi ja autetuksi tulemista
- maahan muuttaneiden perheiden kotoutumista
- yhteisöllisyyden vahvistumista
- perheiden yhdenvertaisuuden lisääntymistä.

Tarjolla lapsille, nuorille ja perheille:

- avointa toimintaa ja yhdessä oloa
- vertaistoimintaa ja vertaistukiryhmiä
- teemailtoja, tapahtumia ja tapaamisia
- lapsille leikki- ja varhaiskasvatustoimintaa
- nuorille toimintaa ja tukea kynnyksettömästi
- toimintaympäristön vapaaehtoistoiminnalle
- tietoa ja asiantuntemusta, neuvontaa

**THL:n suosituksen mukainen
kohtaamispaikka -
kohtaamispaikka
perhekeskuksessa
Kynnyksettömänä tukena
tarvittaessa:**

- tietoa ja asiantuntemusta
- ohjausta ja neuvontaa
- saattamista ammatillisen lisäavun piiriin
- jalkautuvia palveluja.

Toimijaverkoston voi kuulua:

- avoin päiväkotiki / varhaiskasvatustoiminta
- järjestön perheentalo tai perhekahvila
- seurakunnan lapsi- ja perhekerho
- asukas- tai leikkipuisto
- virtuaalinen kohtaamispaikka
- paikalliset yhdistykset ja vapaaehtoiset.

Perhekeskuksen kohtaamispaikan kriteerit 1/2

- Kytkeytyminen perhekeskustoimintaan
  - Löytyy perhekeskussuunnitelmasta, toimijoiden työnjako on sovittu ja yhdessä sovitut resurssit toiminnan turvaamiseksi
- Toiminnan suunnitelmallisuus
  - Toimintaa voi tuottaa erilaiset toimijat. Toiminta perustuu toimijoiden väliseen sopimukseen ja yhteiseen toimintasuunnitelmaan
- Toiminnan koordinointi
  - Toiminta on ammatillisesti koordinoitua, ohjattua, jatkuvaa ja säännöllistä. Verkostolla on yhdessä sovitut käytännöt. Koordinoinnista vastaa nimetty henkilö
- Saavutettavuus ja esteettömyys
  - Toiminta on avointa kaikille lapsille, nuorille ja perheille. Kohtaamispaikka sijaitsee lähellä perheitä hyvin kulkuyhteyksien päässä ja on esteetön osallistua. Tilat ovat turvalliset ja sopivat eri-ikäisille. Aukioloajat ovat säännölliset, joustavat, monipuoliset ja tarvelähtöiset. Toimintaan voi tulla ilman ajanvarausta tai ilmoittautumista. Toiminta on pääsääntöisesti maksutonta. Toiminta on päihteetöntä.

Perhekeskuksen kohtaamispaikan kriteerit 2/2

- Yhteisöllisyyden vahvistaminen
  - Mahdollisuus osallistua toiminnan toteuttamiseen. Kohtaamispaikassa on tarjolla yhdessäoloa, vertaisuutta, teemailtoja ja tapaamisia, iän ja paikallisten tarpeiden mukaista toimintaa.
- Kohtaaminen ja tuki
  - Jokainen kohdataan arvostavasti, toivotetaan tervetulleeksi ja huomioidaan pois lähtiessä. Ilmapiiri on hyväksyvä ja suvaitseva. Kohtaaminen vahvistaa osallistujien turvallisuutta ja luottamusta sekä voimavaroja. Toiminta tukee arkea ja jaksamista.
- Tiedottaminen ja ohjaus
  - Toiminnasta tiedotetaan suunnitelmallisesti ja monikanavaisesti. Tiedottamisessa otetaan huomioon etniset ja kielelliset vähemmistöryhmät. Lapsia, nuoria ja perheitä ohjataan muista perhekeskuspalveluista toiminnan piiriin
- Osaaminen ja ammatillisuus
  - Kohtaamispaikassa on tarjolla asiantuntemusta ja osaamista yhteisöllisen toiminnan toteuttamiseksi, Kohtaamispaikkaan voi tuoda ammatillista osaamista ja palveluja, jotka mahdollistavat varhaisen tuen sekä kynnyksettömän avunsaannin, neuvonnan ja tuen.

Haastattelut keväällä ja kesällä 2022

Pohjois-Savon
hyvinvointialue

1. Millaisia kohtaamispaikkoja on lapsille, nuorille ja perheille teidän kunnassa?
2. Millaisella verkostolla kohtaamispaikkatoimintaa toteutetaan?
3. Miten perhekeskuksen kohtaamispaikkojen kriteerit täyttyvät? Kyllä / Ei / Osittain (Miltä osin puuttuu?)
  - Kytkeytyminen perhekeskustoimintaan
  - Toiminnan suunnitelmallisuus
  - Toiminnan koordinointi
  - Saavutettavuus ja esteettömyys
  - Yhteisöllisyyden vahvistaminen
  - Kohtaaminen ja tuki
  - Tiedottaminen ja ohjaus
  - Osaaminen ja ammatillisuus
4. Millaista kehittämistyötä kohtaamispaikat vaativat jatkossa toimiakseen ja täyttääkseen valtakunnalliset perhekeskuksen kohtaamispaikan kriteerit? (poimikaa ei –vastaukset ja osittain vastaukset ja pohtikaa, mitä on tehtävissä niille)
5. Millainen yhteistyö kohtaamispaikkatoiminnassa tulisi syntyä paikallisten toimijoiden ja hyvinvointialueen välille?
6. Lisäksi olemme kiinnostuneet perhekeskustoimintasuunnitelmien toteutumisesta sekä yhteisten perhekeskusmenetelmien käytöstä (diaohjeistus, word-taulukko täytettäväksi osallistujille, kuka toimii yhteyshenkilönä)

Kohtaamispaikkoja kunnittain

lisalmi

Pohjois-Savon
hyvinvointialue

lisalmen kaupunki/varhaiskasvatus:

Lasten Liikennepuistotoiminta toukokuu – elokuu aukioloajat: ti – pe 9 – 18 (keittokeskiviikko) ja la klo 9 – 14. Toimintaa on toteuttamassa laaja toimijajoukko, kaupungin työntekijät hoitaa liikennepuiston perustoiminnan. **Nuorisotilat Kuoppa ja Luukku sekä Ohjaamo.**

lisalmen kirjasto: Ipanalisalmi hiihto- ja syyslomien aikaan

lisalmen SRK: avoimet ovet nuorille ja nuorten illat **Kellarilla(srk tilan alakerrassa)**, muut seurakunnan tilat **Rantala, Peltosalmi (Peltokoto), Lippuniemi, Makkarahti, Metsäpirtti** joissa toimintaa pienille lapsille ja kouluikäisille mm. "Nooan iltapäiväarket" ja puuhakerhot. **Edwin Laineen koulu:** Iltapäivätoiminta "Nooan arkki". Perhekerhot: Peltokoto to klo 9-11, Lippuniemi to klo 17-19 ja pe klo 9-11, Makkarahti to klo 9-11. Mansikkaniemen valmistuvassa koulussa seurakunnalla omat tilat avoimiin kerhotoimintoihin.

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä ja lisalmen kaupunki: Perheiden Parhaaksi –tapahtuma vuosittain (monitoimijainen tapahtuma). **Leijonat:** Lapsilta Lapsille –tapahtuma toukokuussa (monitoimijainen tapahtuma).

Perheentalo –yhteistyö/MLL:n lisalmen yhdistys ry:

Perheiden avoin kohtaamispaikka **Onni ja Ilona** (250 m²), jota hallinnoi MLL:n lisalmen yhdistys ry. lisalmen kaupunki tukee myös taloudellisesti toimintaa. Päärahoittaja on STEA. Lisäksi on lukuisa joukko eri yhdistysten iltakäyttäjiä ja toimintoja <http://www.perheentalo.fi/fi/Toimintamalli/Toimintakertomukset.html>

Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistys ry järjestää matalan kynnyksen järjestölähtöisiä avopalvelutoimintoja Yökylä-, Mummola-, Vapaaehtoisdoulatoimintaa, Yhden Vanhemman ryhmä, Ero Lapsiperheessä –toimintaa. Avoimet Perhetuvan Lauantait syksystä kevääseen kerran kuukaudessa. Lisäksi vaativan vauvatyön Pampula – päiväryhmätoimintaa (suljettuja ryhmiä).

lisalmen Pelastakaa Lapset ry/Pelastakaa Lapset ry järjestää kotiin vietäviä tukitoimintoja, tukihenkilö- ja sporttikummitoimintaa. Tukihenkilöt ja sporttikummit ovat vapaaehtoisia, joiden kouluttamisesta vastaa Pelastakaa Lapset ja perheiden ohjausta tehdään yhdessä ja heistä osa käy yhdessä tukihenkilön kanssa avoimessa kohtaamispaikassa.

Joroinen

Kuperkeikka on yhteinen tila

Varhaiskasvatuksen avoin toiminta, työntekijänä palkattuna, perhekerho avoimen vakan omana toimintana, samoin iltaperhekahvilat, mutta syksyksi 22 suunnitteilla viikottaiset yhteiset iltaperhekahvilat Joroisten äipät ry:n kanssa.

Nuorisotila, koulukeskuksen yhteydessä (nuoriso-ohjaaja pyörittää toimintaa)

Järjestöjen toimintana kohtaamispaikka: Vanha Kasino on järjestöjen yhteinen tila (SPR infokahvila (Ukrainan pakolaisille)). 4H-lla oma tila 4h-Talo (Koskentie); Leirejä, ryhmiä (maksullisia), kokkikerhoja. Partiolaiset järjestävät omaa toimintaa. Urheiluseurat ja nuorisojärjestöt järjestää myös omaa toimintaa.

Seurakunnan avointa toimintaa myös ohjattua toimintaa. Kunnan ja srk:n ryhmätoimintaa (vauvaryhmä, musiikkikerho, Lapsi mielessä –ryhmä(perhetyöntekijä sekä Varkauden perheentalon tt myös mukana)

Kunta-srk- 4h-yhdistys tekevät tiivistä yhteistyötä. Lisäksi Joroisten Äipät ry:n kanssa on suunnitteilla syksyksi 22 säännöllistä viikottaista avointa iltaperhekahvilatoimintaa lapsiperheille. Syksyksi suunnitteilla Kuperkeikkaan myös Aippien omat iltahetket joka toinen viikko, samaan aikaan kuin srk:n avoin lapsiparkki toisessa tilassa.

Perhetyö käyttää yksilölliseen toimintaan Kuperkeikka tilaa (myös esim. Soslapsikylä käyttää omaan toimintaan Kuperkeikka –tilaa)

Lasten kulttuurikeskus Verson kanssa ollut taideneuvolatoimintaa, syksyn 22 osalta suunnitelmat avoinna.

Lapsiparkki toiminta (varhaiskasvatuksen palkkaama työntekijä ja 4h yhdistyksen palkkaama nuori) – syksyllä 22 järjestäjänä srk.

Pelastakaa lapset ry (Varkaudesta) esitellyt toimintaansa

Varkauden perheentalon (Lapsen kengissä ry) kanssa toteutettu Lapsi mielessä –ryhmä keväällä 22. Syksyksi 22 suunnitteilla LM-ryhmä yhteistyössä perhetyön kanssa.

Kaavi

Pohjois-Savon
hyvinvointialue

- Ei tietoja / haastattelu ei onnistunut

Keitele

Kohtaamispaikkana **pulkkamäet ja yhteiset kohtaamisen paikat**. Vastuuta vanhemmuuteen ja muut ryhmät tuovat toimintaa, kerhot sekä muut ovat nyt hankkeiden kautta kokeiluna. **Avoin päiväkot**: lapsille varhaiskasvatusta, perhekahvila

Keitele-talo – kaikenikäisille toimintaa järjestöiltä. Järjestöt saadaan tätä kautta mukaan toimintaa. Vapaaehtoisten vastuunottamisen haaste on tässäkin olemassa.

Urheiluseurojen vapaaehtoiset, miten saadaan kohtaamispaikkaverkoston piiriin ja tietoa heidän kauttaan. Miten heitä voisi lähestyä? Tarvitaan kouluttajaa, jotta heidät saa mukaan resurssiksi. SavoGrown alueen kehittämistoiminta (Ihan hyvä lapsuus –kampanja), olisiko mahdollista yhteistyö pienten kuntien yhteistyössä rakentaa tätäkin.

MLL perhekahvila. Vapaaehtoisen saamisen vaikeus on ollut tässä. Vapaaehtoisten vastuunottaminen on haaste. Sitoutuminen on haaste ja yhteiskunnallinen muutos on ollut suuri.

 KEITELE

**TERVEYDENHUOLLON TOIMINTA PERHEKESKUKSESSA
YHTEINEN TYÖSKENTELYN FOKUS: HYVINVOINNIN TÄHTI
YHTEINEN TYÖSKENTELYN TAPA: LAPSET PUHEEKSI –
MENETELMÄ JA MONIALAISET TAPAAMISET**

Tuen muodot	Yleinen tuki; k kaikille tietoa ja emotionaalista tukea	Varhainen tuki; kohdennettua, usein lyhytaikaista ja tuen vahvuus tarpeen mukaan	Erityinen tuki; ongelma vakava tai vaativa, työote vahva	Varhainen kuntoutus; ongelma pitkäaikainen, korjautuva tai pysyvä, kuntouttava ote usein pitkäaikaista
Perhekeskuksen tehtävät				
Edistää, seuraa lapsen ja perheen hyvinvointia ja terveyttä	-Äniä, lasnia, koti; lape-keskustelu; ensisyntyttäjät, 2-v, kouluun lähtijät -Suun terv.huolto	-Lisäkäynnit, kontrollit neuvoloissa ja kotissa -Laajat terveystarkistukset: H17, 4kk, 1.5v, 4v, 1lk, 5lk, 8 lk -Eroauttaminen mtn; terapeuttinen tuki -Perheen sisäisen vuorovaikutuksen tuki; mtn:ssä parikäynnit ja las.nlissa vavv -Neuvoloissa, kotissa lapset puheeksi, perheinterventio -Erityispalvelut: psykologi, pt, tt, ft – arvio ja/tai työskentely	-MTN: IPT (vanhemman masennus) -terveysaseman psykiatri; yli 14-v lapsen, vanhemmat -erityispalvelut: psykologi, tt,pt, ft -Lähete/ konsultaatio esh lapsi ja/tai vanhempi -KELA: puhe-, toimintaterapia, psykoterapia, kuntoutuskurssit, sopeutumismuunnos - turvakotin ohjaus -äpölin päihdepalvelut - keva-palvelut/Vaailala Nepsy -Kriisityö	-Pidempiaikainen tai toistuva kuntoutus -Päihdeäitien kuntoutus (Kuopion ensikoti), Koutakoti)
Varhainen tuki, hoito, kuntoutus		-Lääkärin vo-palvelut -Jalkautuvan las.neurologin käyntipöydien tiimi -Jalkautuva rav.terapeutti (koululaiset) -Konsultaatiot esh:n mukaan lullen etäkonsultaatiot ja yhteisvastaanotot etänä(las & nuorisopsy) -Moniammatilliset työryhmät -Moniammatilliset arvioinnit ja asiakastapaamiset, perustana yhteinen aika -Kriisityö	Sama kuin yllä	
Vanhemmuuden ja parisuhteen tuki	Äniä, las.nla: perhevalmennus, vanhemmuuden ja	-MTN-palvelut (sh, psykologi, psykiatri) -Vanhemman omat lääkäri- ja sh-palvelut -Seksuaalineuvonta	-MTN palvelut ja tarvittaessa ohjaus esh arviointi/hoito -Kelan periterapia	-Kelan yksilö- ja pariterapia

Keitele 2/2

Keiteleen kohtaamisen paikat perheille 2020-2021 / Keiteleen Perhekeskusmalli

Keiteleen kohtaamisen paikat perheille 2020-2021 / Keiteleen Perhekeskusmalli

Kohtaamisen paikalla tarkoitetaan jotain juttua, johon vanhemmat voivat osallistua lasten / nuorten kanssa hyvinkin kevyesti (= lapset / nuoret kohtaavat ja vanhemmat voivat kohdata toisiaan (esim. lapset pulkkamässä ja vanhemmat juttelevat keskenään kun vahtaavat mäenlaskua. TÄSSÄ EI HUOMIOIDA KORONAA JA SIIHEN LIITTYVIÄ RAJOITUKSIA EIKÄ NIIDEN VAIKUTUSTA!

KEITELE

VIIKKOKALENTERI							
Kello	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai	Lauantai	Sunnuntai
Aamupvä	Klo 9-10 Temppurata hallissa Liikuntatoimi			Klo 9-11 Perhekahvila MLL tai SRK	Klo 9-11 Avoinpäiväkoti-haave		
Iltapäivä			Klo 14-14:45 Liikuntakerho Nilakan salissa Alle7v.		Klo 15-17 Moottorikerho	Urheilualue Urheilukenttä Hiihtoladut Kodet Leavut Uimaranta	Pulkkämäki Uimaranta
Ilta	Klo 16:30-17:30 Tyhy-sähly Nuorisopalokunta (VPK)	Klo 16:30-20 Nuokkari 7lk+ Klo ? Ampumakerho		Klo 16:30-19 Nuokkari 4-6. lk Klo 16:30-17:30 Tyhy-sähly Klo ? Ampumakerho	Klo 17-17:45 Satujooga Nilakan Sali Kansalaisopisto Klo 18-23 Nuokkari/Yökahvila 7.lk+ Klo 18-21 Nuortenilta Hell.Srk		Klo 17-18 Naiset/tytöt Ringette Klo 18-19 Miehet/pojat Pipo- kiekko

Keiteleen kohtaamisen paikat perheille / Keiteleen Perhekeskusmalli

KEITELE

KUUKAUSIKALENTERI					
TAMMIKUUN	HELMIKUU	MAALISKUU	HUHTIKUU	TOUKOKUU	KESÄKUUN
	Laskiaistapahtuma Iceskating tour			Äitienpäivä- tapahtuma	Torilauantai
HEINÄKUUN	ELOKUUN	SYYSKUUN	LOKAKUU	MARRASKUU	JOULUKUU
Keitele päivät	KeiteleFest		Valojenilta	Isänpäivä- tapahtuma	Joulun ajan tapahtumat

Kiuruvesi

Pohjois-Savon
hyvinvointialue

Avoin päiväkot maanantaista perjantaihin, avoinna pienten lasten perheille aamupäivisin klo 9.00 – 12.00 (ilta-aukioloja on toiveissa tulevaisuudessa) ja iltapäivisin nuorille,

Seurakunnan omat perhekerhot ja MLL:n Kiuruveden yhdistys ry tekee tiivistä yhteistyötä srk:n kanssa, nuorisotoimi ja srk:n nuorisotyö tekee yhteistyötä, HARKKA-kerhot, harrastuskerhot, kansalaisopisto organisoii (harrastamisen Suomen malli), lasten ja nuorten harrastajateatteri,

Varapäre järjestää lapsille ja nuorille tunnetaitoihin liittyviä tuokioita.

Kiuruveden Urheilijat pitää kesällä päiväleirejä koululaisille, Martta-yhteistyö (talous, ruokakurssit vauvaperheille).

4H järjestää kerhotoimintaa ja tekee yhteistyötä srk:n nuorisotyön kanssa. Puhtiahanke.

Kuopio

Pohjois-Savon
hyvinvointialue

Perheentalo (Pela:n koordinoima toiminta, verkostojen kanssa tehtävää toimintaa, Itä-Suomen perheentaloja kehitetään yhdessä, jalkautuvaa perheetalon toiminta Maaninka ja Matkus)

MLL:n **paikallisyhdistysten perhekahvilat** (vapaaehtoistoimijat ammatillisesti ohjattuna), **Vehmersalmella, Nilsinä ja Juankoski** tämän hetkiset perhekahvilat.

Kuopion Ensikotiyhdistys ry:n vauvaperhetoiminta.

Seurakuntien toiminta: 20 erilaisia perhekerhoa (kahvilamuotoista) ja vauvakerhoja, näistä 4 maaseutualueille. Avoin päiväkotitoiminta.

Nuorille – Nuorisotiloja on kaupungilla laajasti. Vautoauto – Juankoski, Nilsinä (Vamos), Navigaattorin ja Ohjaamon alla kohtaamispaikkatoimintaa nuorille (3. sektorin palvelut ohjaus- ja neuvontapalvelut nuorille siirtyneet tänne). Vamoksen Olkkari-toiminta monikulttuurisuus näkökulmalla. Seurakunnilla nuorten Avoimet ovet –toiminta.

Kaikille – 10 asukastoiminnan tilaa, kansalaistoiminnan omia 4, Kirjastojen tiloissa asukastoimintaa 4 kpl (1 näistä on Kohtaamo), Vehmersalmi Perusturvan tilassa asukastoimintaa – yleensä virka-aikaan, iltaisin varattavissa järjestöille. Lapsiperheet olisivat laajennettavissa oleva kohderyhmä. Vapaaehtoiset työskentelevät kaupungin työntekijän rinnalla, kaupungin työntekijä ei ole aina paikalla.

Jynkässä Terho-kerho kaikille. Vapaaehtoistoiminnan vetämänä (MLL)

Virtuaaliset tilat ja niiden määrittely: esimerkiksi chat-toiminta (Ensikotiyhdistys), ePerheentalo (Pela) – nämä on huomioitava jatkossa!

Lapinlahti

Pohjois-Savon
hyvinvointialue

Varpaisjärvi –talo (ylläpitää hanke +yhdistykset), Varpaisjärvi –talolla toimintaa kaikenikäisille Perhekahvila (Varpaisjärvi talolla tai puistossa).

Lapsiparkki (srk tiloissa; srk+ kunnan perhetyö + MLL + 4h hoitaa) Lapinlahdella ja varpaisjärvellä. **Seurakunta:** varhaiskasvatus (Varpaisjärvi + Lapinlahti) (päiväkerhot, perhekerhot, kirkkomuskarit, retket). Lapinlahdella perhepäivähoitajille toimintaa. Musiikkitoimintaa.

Kirjasto, kirjaston alaisuuteen kohtaamispaikkatoiminnan kehittäminen (kirjakahvila yms toimintaa)

Lastun tilat Lapinlahdella, Lastu järjestää avointa taidetoimintaa myös taidemuseo Eemilissä sekä Varpaisjärvitalolla

MLL perhekahvila joka toinen keskiviikko **nuorisotalon** tiloissa (perheretket, kesällä pienille koululaisille kerhoja suunnitteilla)

Neuvola järjestää: virtuaalinen kohtaamispaikkaympäristö (Veikeä vanhemmuus facebook:ssa vertaisryhmä) + leikkipuistotapaamiset (nykyään äidit järjestää tämän itse joka pe(talvella srk:ssa sisätiloissa))

Nuorille; Kunnan nuorisotila, myös Varpaisjärvellä, ja toiminnot/tapahtumat/leirit, srk –talolla nuorten tila (evl), nuorten illat (ev.lut +helluntaisrk), hangout nuorille (helluntaisrk), Jees –kerho lapsille ja nuorille (helluntaisrk), Helluntaisrk:n avoin kahvila kaiken ikäisille.

Leppävirta

Kohtaamispaikan FB-sivu ja sitä kautta tuotu tietoa kuntalaisille mm. sähköisistä kanavista. Kohtaamispaikkatoimintaa on eri toimijoiden osalta olemassa ja jos saisi yhden sivun, jonka alle tätä ilmoitetaan, niin erilaiset rajaidat varmasti hälvenisivät.

Ukonhattu: tyttöjen tupa ja tenavatupa, niitä taas pyritään syksyllä käynnistämään uudestaan. Leppävirran Virin leirit ja kurssit sekä muut tapahtumat.

Tiloja: **seurakunta** ja seurakunnan toiminta – syksyllä perhekahvila toimintaa? kohtaamispaikkatoiminta? Koulun käyttäminen iltaisin? Kunnan kiinteistöjen hyötykäyttö? Alapihan kartanon käyttäminen ja tilojen vuokraaminen säännölliselle kohtaamispaikkatoiminnalle?

Nuorisotalo – lapsille ja nuorille.

Pielavesi

Pohjois-Savon
hyvinvointialue

Virallinen kohtaamispaikka (THL kriteerit täyttäisivät) –
Perheperjantai klo 9-12 kokoontuu – lapsille ja perheille.
Käynnistynyt keväällä.

Kohtaamisen paikkoja nuorten tilat (ei kriteeristön kautta,
nuorisotyön näkökulmasta ja etsivän nuorisotyön kohtaamispaikat),
seurakunnan perhekerhot, 4H aamukahvit ennen koulun alkua.
Ym.

Rautalampi

Pohjois-Savon
hyvinvointialue

Ei fyysinen paikka: varhaiskasvatuksen toimintaa, tilaisuudet, tapahtumat; peruskoulu, neuvolat, olemassa olevat toiminnot tiivistävät yhteistoimintaansa.

Perhetoiminta, iltapäiväkerhot seurakunnan toimintana (20 henkilöä viimeisimmäksi)

Seurakunnalla alakouluikäisten iltapäiväkerho, lapsiparkki -iltatoimintaa (MLL, kunta, SPR, Martat mukana), kotikäynnit vastasyntyneiden luokse (kunta ja seurakunta)

Käpylän kota – yhdessä eri ikäisten kanssa tapaamisia ja toimintaa, yhdistys on perustettu pitämään ylläpito

Nuorten toiminta Nuokku-toiminta - Iltanuokut, vanhempain nuokut, nuuskaagentit, seurakunta mukana. Kokeiltu vanhempainiltoja, mutta sapluuna on ollut hyvä ja siitä ei haluta kuitenkaan luopua.

Varhaiskasvatuksen asiakasraati 2-3 kertaa vuodessa.

Rautavaara

Nuorisotila on käytössä, joka jaetaan eskarilaisten kanssa – kehitystilassa eli toimintaa kehitetään.

Kunnan ja eri toimijoiden yhteinen porinakerho, mielenterveydenhaasteista – avoin keskusteluryhmä,

Touhutupa erityistä tukea tarvitseville.

Satutunnit kirjastolla kerran kuukaudessa.

Ala-Luosta, maamiesseura ylläpitää, naperokerho ja vauvaklubi joka toinen viikko

Ylä-Luostan Nuorisoseura, kahvila oma seurantalo, jousiammuntaa Koillis-Savon Sulka.

Metsästys- ja kalastusseura järjestää lapsille.

Metsäkartanon kanssa tehtävä yhteistyö ja pyritty lisäämään yhteistyötä – Perhepäivä 15.5.2022, kansainvälinen nuorisotoiminta kunnan kanssa on toimivaa.

Rautavaaran nuorisosirkus – ohjaajapula tällä hetkellä. Raikun jalkapallo aktivoi myös perheitä.

Seurakunnalla on perhekerhotoimintaa viikoittain. MLL on pitänyt perhekerhoa, tällä hetkellä ei ole.

Tapahtumat: koko Rautavaaran Kyläyhdistys ry on perustettu viime vuonna: tänä vuonna on järjestetty ensimmäinen Pääsiäiskokko-tapahtuma. Järjestöjen keskinäinen yhteistyö ja sen vahvistaminen. Kunta tukee tapahtumien järjestelyissä, mainoksia saa kopioida, äänentoistolaitteet ja tiloja saa käyttää.

Siilinjärvi

Pohjois-Savon
hyvinvointialue

Lapset (varhaiskasvatus, koulu)

Vuorelassa avoin päiväkotitoiminta

Nuorisotilat: Vuorela ja Siilinjärven taajamassa, seurakunta nuoret avointa toimintaa, COTI seurakunta ja nuorten toiminta

Katutyö nuorten kanssa (Walkers-toiminta) – mennään sinne, missä nuoret ovat (13 v. →)

VAMOS –hankkeen Vintti – nuorten tieto ja toimintapiste (tulevaisuus avoin, nuoret aikuiset, Walkers-toiminnan verkostoa 15 v. →)

Perheentalo THL:n kriteerit ovat olleet suunnittelun perusteena. ¼ perheentalosta Pohjois-Savossa. Huoltoliitto ry. On ak-rahoituksen alla, ei enää hanke. Vertaisryhmät

Seurakuntien perhekerhot ja lastenkerhot, leirit lapsille ja nuorille sekä vertaisryhmä, aktiivista toimintaa; MLL perheliikuntavuorot (vastuuvuorolaiset, perheiden kohtaaminen)

(Kirjasto, enemmän yleistä ja tapausluonteista, perheentalon verkostossa mukana ennen koronaa)

Sonkajärvi

Pohjois-Savon
hyvinvointialue

Nuorisotoimelle nuoritila liikuntahallin yhteydessä, Sukevalla
nuorisotila Nurtti liikuntahallin yhteydessä (eri päivinä kunnalla ja seurakunnalla – Hirsikankaalla isot tilat)

Helluntaisrk oma tila ja toimintaa koko perheelle, srk:lla myös omaa toimintaa kaksi kertaa viikossa perhekerho seurakunnan omissa tiloissa

Sonkajärven Perheentalo perjantaisin 9-13 Nuorisotila Kasperissa, oma emäntä palkattu toimintaan.

Suonenjoki

Pohjois-Savon
hyvinvointialue

Seurakunnan toiminta ja perhekerhot (aktiivista toimintaa),
leirikeskus Saunaniemi, Koulujen ja kirjaston tilat (satutunnit),
Liikuntakeskuksen tilat ja muut kaupungin tilat (kellarigalleria)

Leikkipihat ja laavut kunnassa, Ip- ja nuorisotilat, terveyskeskuksen
tilat ja ryhmätilat

Kohtaamon toiminta Sisä-Savon Mieli ry ja yhdistysten yhteinen tila,
teemalliset illat

Vanhamäen puistot ja metsätoimintapuisto

MLL perhekahvila syksyllä jatkuu

Tervo

Pohjois-Savon
hyvinvointialue

Lapset Ei varsinaisesti, lapsiperheille perhekahvila tiistaisin aamupäivällä seurakunnan toimitiloissa, MLL vetovastuu tällä hetkellä joka viikko. Vapaaehtoistoimintana vaihtuvuus vetäjissä on suuri, koska vanhemmat siirtyvät työelämään. Tällä hetkellä tilanne on hyvä.

Nuoret Nuorten illat ti, ke, pe, iltapäivisin ikäluokittain jaettuna – vetovastuu so-si yhteinen työntekijä, koulutsempari. Perjantaisin ilta klo 18-21 yläkoulu + nuoret aikuiset, järjestöjen vetovastuu Karttulan tikkakerho ja MLL. Nuorisotila Mantun yhteydessä.

Kirjasto on aktiivinen, mutta tämän kaltaista toimintaa ei ole. Liikuntajärjestöillä on säännöllisiä liikunta, esim. Tervon Urheilijat ry:n perhevuoro, perheiden keskinäistä toimintaa kynnyksettömästi, vetovastuussa ei ole varsinaisesti kukaan. Alkamassa kolmas vuosi. Tervaspartion toiminta kasvussa ja perhepartiota järjestetään.

Tuusniemi

Nuorisotalo, myös järjestöjen käytössä – iltaisin nuorisotalon käytössä, muina aikoina varattavissa muille, kunnan keskustelutilaisuuksiin. Kunnan virastotalon yhteydessä. Tiloissa ollut MLL:n perhekahvila, 4H, eläkeläisjärjestöt. Henkilöt juuri nyt vaihtumassa, joten toiminta juuri nyt vähäistä. Tila on monikäyttöinen.

Koulukeskus. Harrastustoiminnan ja kansalaisopistotoiminnan päätila ja kunnan viralliset juhlat vietetään monitoimisalissa. Liikuntaraati kokoontui yhteiseen keskusteluun. Mukana 40 henkilöä: järjestöt ja luottamushenkilöt mukana. Kirjastot.

Tarve liikuntajärjestöjen suurempaankin toimintaan, harrastusten vetäjistä pulaa. Mikä saisi aktiivisesti ihmiset mukaan. Harrastamisen Suomen malli – resurssit saatu, koordinointi seuraavaksi järjestettävä. Miten saadaan koulupäivän yhteyteen kerhoja järjestymään? Kuntarajat ylittävä malli. Kolmannen sektorin merkitys liikuntapaikkojen ylläpidossa, toimintaedellytykset mietittyvät. Lähiliikuntapaikat tärkeitä.

Luontokohteet, **Laavut** – laajan kunnan paikalliset kohtaamispaikat. Kesätapahtumat ja vierailijoita, jotka liikkuvat kohteissa. Kunnantalon viereinen tori tapahtumapaikka – kesäkauden avajaisissa 4H järjestää lapsille toimintaa.

Varhaiskasvatus, päiväkotitoimintaa käynnistetään. Aamukerho ja iltapäiväkerho.

Nuorten tavoittaminen on haastavaa laajassa kunnassa, joissa liikkuminen on koulukyyditysten varassa.

Varkaus

Pohjois-Savon
hyvinvointialue

Varkauden Perheentalo, suunnattu kaikille alueen lapsiperheille, toiminnot perustuvat Hyvinvoinnin Tähtikuvion tehtäviin, verkosto on monitoimijainen ja laaja (Itä-Suomen Perheentalojen yhteisöllisen kehittämisen tiivis verkosto, srk, MLL, Pelastakaa Lapset ry, tapahtumien järjestämisessä useita muita toimijoita, kodin kestot, Varkauden Museot, Unicef, yritys yhteistyö kaupungin tuki ja STEA rahoitus, Jaatinen ry ja Tatu ry erityislapsiperheiden tuki ja oppilaitokset – kuvakommunikaatio HUMAKin kautta) jalkautuvia toimintoja on useita. Lapset Puheeksi –koulutus ja kouluttajakoulutus puheeksi ottamisen perustana, MLL:n Vahvuutta Vanhemmuuteen ryhmiä. Maahanmuuttajaryhmiä.

Hyvinvointiankkuri lapsiperheille, terveyden ja ravinnonohjausta

Nuortentalo on iltapainotteisesti auki

Kuntalaisten Olohuone, kohtaamispaikka aikuisille ja seniori-ikäisille – mahdollisesti ukrainalaisten kohtaamispaikka?

Seurakunta, perhekerhoja ja lasten kerhoja, liikuntailta perheille

Vesanto

Pohjois-Savon
hyvinvointialue

Kohtaamispaikka **laavulla**, päiväkodin toimintapäiviä, nuorisotoimella, koululla, pariton viikko keskiviikkoisin

Mukana myös järjestöjä verkostossa, osuuspankin rahoittamana toteutettu kohtaamispaikka. Osallistujamäärä on hyvä n. 30 vakiintunut kävijäjoukko, jopa 50 parhaimmillaan.

Nuorten oma kohtaamispaikka: **Yökahvila, kuppila** koulun kanssa yhteistyö esim. ryhmäytymistoiminta, Arto Lahtinen, vapaa-aikaohjaaja.

Kirjasto teemallisia koulun kautta tilaisuuksia sekä muita tapahtumia eri ikäisiä lapsille.

MLL rymykerho vapaana kerhotoimintana (liikuntasalilla, erityisesti isien ja lapsien suosiossa). Perhekahvila (MLL ja seurakunta) uudelleen käyntiin. Seurakunnan kerho myös, kun työntekijä saadaan.

Koululla paljon erilaisia kerhoja (kuppila, laulu, keppari jne.)

Vieremä

Perheiden avoin kohtaamispaikka, jota varhaiskasvatus hallinnoi ja ylläpitää, toimii nuorisotilassa kerran viikossa kolme tuntia kerrallaan.

- Toiminnassa ovat mukana nuorisotoimi ja perhekeskustoimijat säännöllisesti sekä yhdistykset ajoittain, (Sydänyhdistys, Martat, seurakunta, MLL, 4H).
- Toiminta kytkeytyy perhekeskuksen toimintaan ja on suunnitelmallisista ja koordinoitua. Kohtaamispaikan on havaittu lisäävän perheiden sosiaalisten kontaktien syntymistä, mutta perheiden tavoittamiseen tulee kiinnittää enemmän huomiota. Palautteiden perusteella perheet on kohdattu hyvin ja sekä ammatillista että vertaistukea on tarjolla riittävästi.

Nuorisotila on iltapainoitteisesti auki. Nuorille järjestetään paljon vapaa-ajan toimintaa kunnan vapaa-ajan ohjaajan toimesta.

Vieremän kunnan **peruskouluissa järjestetään tavoitteellista kerhotoimintaa**, joka tukee oppilaiden fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista kasvua ja kehitystä.

Seurakunnalla on perhekerho ja päiväkerho seurakuntatalolla. Perhekerho toimii lapsiperheiden kohtaamispaikkana. Vieremän seurakunnan nuorisotyö keskittyy rippikouluun ja isostoimintaan.

Kohtaamispaikkaverkostot

Paikkakunnat	Verkostot
Iisalmi	Perheentalo –yhteistyön ohjausryhmässä on mukana kaikki edellä mainittujen tahojen edustajat sekä SAVONIAN edustus ja yhdistysten puheenjohtajat, kokoontuu 6 kertaa vuodessa.
Joroinen	Lapsere –tiimi (Lapsi ja perhepalveluiden verkosto), johon kuuluu kunta, srk, 4h, Lapsen kengissä ry ja Äipät ry. Tiimi kokoontuu pari – kolme kertaa vuodessa. Rukkastyöryhmä johon kuuluu nuorisotoimi, koulu, oppilashuolto, esimiestasolta, sosiaalityön, 4H jne. Kohtaamispaikka mukana myös monitoimijaisen yhteistyömallin pilotoinnissa. Mietinnässä pitäisikö Urheiluseurat mukaan? SPR mukaan?
Kaavi	Haastattelu puuttuu
Keitele	Perhekeskusverkosto – Sivistystoimi ja perusturva koordinoivat, laaja toimija verkosto. Seurakunta puuttuu, seurakunnan koordinaatio Iisalmessa ja ei aina ehdi mukaan
Kiuruvesi	Koordinointi on työn alla ja pohdittava, miten kaikki toimijat saadaan mukaan
Kuopio	Laaja toimijoukko järjestöjä, seurakunta, oppilaitoksia, kaupungin toimijat, vapaaehtoistoimijoita. Kansalaistoiminnan työntekijät, lähiötyöntekijät eri taustoilla olevat, koordinoivat verkoston toimintaa. Tekevät myös palveluohjausta ja neuvontaa asukastoiminnassa. Perhekeskusverkosto Kuopiossa seuraa toimintaa, 1 kerran kuukaudessa kokoontuu. Kohtaamispaikkaverkostosta jäsen kuuluu perhekeskusverkostoon.
Lapinlahti	Verkosto on koottu terveydenhoidon esihenkilön/perhekeskusyhdysenkilö Tiina Kainulaisen toimesta. Verkostoon kuuluu kunta (neuvola, perhetyö, nuorisotyö), järjestöt (Lastu, MLL, 4H, SPR, liikuntajärjestöt), seurakunnat (evl-srk ja helluntai-srk). Tapahtumiin yms. Yhteistyöhön muitakin kuten Martat, Käsityön ystävät ym. Verkosto kokoontuu 2 kertaa vuodessa, tarvittaessa useammin.

Kohtaamispaikkaverkostot

Paikkakunnat	Verkostot
Leppävirta	<p>Kohtaamispaikka-tiimi, koordinaatiotiimi 3-4 kertaa kokoontunut. Tarkoitus, että erilaiset toimijat olisivat mukana ja kokoaisivat eri toimijoiden tietoa ja toimintaa kriteeristön mukaisesti kokoon. Tiimiin osallistuminen ei ole onnistunut kaikilta.</p> <p>Kunnan toimijoilla olisi intoa tässä mennä eteenpäin tässä asiassa ja suunnitella erilaisia tapahtumia ja toimintoja. Korona on sotkenut suunnitelmia.</p> <p>Seurakunta, järjestöt – mikä tämän tarkoitus on ja yhteistä ymmärrystä vielä täytyy kehittää. Seurakunnassa on hyvää tietoa tästä ja ideoita on paljon. Perhekeskisyhdysenkilön johdolla lähteä viemään verkostoitumista eteenpäin, miten saadaan ajat sopimaan ja eri toimijat tuomaan tietoja kohtaamispaikkatoiminnan alle.</p>
Pielavesi	<p>Perheperjantai toimintaa koordinoi kohtaamispaikkakoordinaattori (varhaiskasvatusjohtaja) kokoaa kohtaamispaikkatyöryhmän (si-so-te + järjestöt), koordinaattori kuuluu lape-työryhmään. Järjestöistä 4H, Martat, Pela – ainakin verkostossa mukana. Ev.lut seurakunta on mukana perheperjantain järjestämisessä. Kohtaamispaikka työryhmän työntekijän (kunta) paikkaajana 4H:n työntekijä, työparina myös seurakunnan tai neuvolan työntekijä. Monipuolisesti työparityönä vetovastuuta.</p>
Rautalampi	<p>Kunta, neuvolan terveydenhoitaja, MLL, Seurakunta, Martat, SPR</p>
Rautavaara	<p>Kattava tapahtumakalenteri kunnalla – seurakunnan tapahtumat tullaan lisäämään siihen</p>
Siilinjärvi	<p>Perheentalon verkosto Kuntien toimijat si-so-te, enemmän omat toimijat, seurakunta, järjestöt, walkersin vapaaehtoiset Lape-työryhmä koordinoi, kokoontuu 4. kertaa vuodessa, monitoimijainen ryhmä, tarvitaanko erillinen kohtaamispaikkatyöryhmä?</p>
Sonkajärvi	<p>Tiivis yhteistyö eri toimijoiden kanssa, MLL – tiedottamisvastuu ja yhteydenpito eri järjestöihin – toiminnan pyörittäjänä, Martat, seurakunta, Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä, SPR, kirjasto ja vaka ja koko hytetyö. Kysytään toiveita perheiltä 10.6 ja sitten järjestetään yhdistysilta 17.6.2022 ja tehdään yhteinen suunnitelma ensi syksylle.</p>

Kohtaamispaikkaverkostot

Paikkakunnat	Verkostot
Suonenjoki	Kopa-työryhmä: Kaupungin, neuvolan edustus (vaihtunut henkilö), sosiaalipalvelujen palveluohjaaja, evl-seurakunnan ja järjestöjen edustajat, Mieli ry, MLL, Martat tarpeen mukaan myös muita
Tervo	MLL sekä joitain seuroja on mukana. Kunnan ja järjestöjen välinen tekeminen jollain tavalla toimii ja pyritään saamaan eteenpäin. Seurakunnan mukaan tuloa toivotaan. Lapetyöryhmää ei ole, useamman vuoden projektina, mutta työntekijävaihtuvuus on ollut suurta. Mielellään liitytään laajempaan kokonaisuuteen tässä ja vähäiset resurssit säästyvät.
Tuusniemi	Seurakunnat: nuorisoillat ja kerhot; Järjestöt MLL, 4H, liikuntajärjestöt – vapaa-aikatoimen tärkeä rooli, nuoriso/monitoimitila keskiössä; Varhaiskasvatus, koulun henkilöstö, perhetyö ja sosiaalitoimi Moniammatilliset verkostot esim. oppilashuollon työryhmä, hyvinvointiryhmä, samat henkilöt ovat usein paikalla – kohtaamispaikkaverkosto todennäköisesti sisältää samoja henkilöitä
Vesanto	Kohtaamispaikka vastaava Mari Jääskeläinen (varhaiskasvatusjohtaja) ja Vesannon kunnan sivuilta löytyy tietoa. Perhekeskustiimi nimettynä myös toimijaverkostoksi. MLL, Reserviläiset, Kotelo-hanke, kotiseutuyhdistys + kulttuuri- ja kirjastotoimi, etsivä nuorisotyö. Seurakunta on mukana varhaiskasvatus- ja nuorisotoimen työntekijän toimesta. Työntekijä täältä vielä puuttuu, nuorisopappi on haussa.
Varkaus	Perheentalolla on koordinoitu kohtaamispaikkaverkosto ja siinä on kunnan edustaja
Vieremä	Varhaiskasvatus (koollekutsuja), nuorisotoimi, Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä, yhdistykset mukana aika ajoin (Sydänyhdistys, Martat, seurakunta, MLL, 4H), nimetty yhdyshenkilö vielä puuttuu.

Kriteerien toteutuminen kuntien kohtaamispaikkatoiminnassa

	Iisalmi	Joroinen	Kaavi	Keitele	Kiuruvesi	Kuopio	Lapinlahti	Leppävirta	Pielavesi
Kytkeytyminen perhekeskus-toimintaan	Kyllä	Osittain	Ei tietoa	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Suunnitelmallisuus	Kyllä	Kyllä		Kyllä	Kyllä	Osittain	Kyllä	Osittain	Osittain/ Kyllä
Toiminnan koordinointi	Kyllä	Kyllä		Osittain	Osittain	Osittain	Kyllä (päällekkäisyyttä)	Kyllä	Osittain/Kyllä
Saavutettavuus esteettömyys	Kyllä /osittain	Osittain		Kyllä	Kyllä	Osittain	Ei	Osittain	Kyllä
Yhteisöllisyys	Kyllä	Kyllä		Osittain	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Kohtaaminen Tuki	Kyllä	Kyllä		Osittain	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Osittain	Kyllä
Tiedottaminen Tuki	Osittain	Osittain		Kyllä	Kyllä	Osittain	Osittain	Osittain	Kyllä
Osaaminen ammatillisuus	Kyllä	Kyllä		Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Osittain	Kyllä

Kriteerien toteutuminen kuntien kohtaamispaikkatoiminnassa

	Rauta-vaara	Rauta-lampi	Siilinjärvi	Sonka-järvi	Suonen-joki	Tervo	Tuus-niemi	Vieremä	Vesanto	Varkaus
Kytkeytyminen perhekeskus-toimintaan	Osittain (tila puuttuu)	Osittain	Kyllä	Osittain	Osittain	Osittain	Osittain	Kyllä Osittain	Kyllä	Kyllä
Suunnitelmallisuus	Ei	Kyllä	Kyllä	Osittain	Kyllä	Osittain	Osittain	Kyllä Osittain	Kyllä	Osittain
Toiminnan koordinointi	Osittain	Ei	Kyllä	Kyllä (PT) Osittain	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä Osittain	Kyllä	Osittain
Saavutettavuus esteettömyys	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Osittain	Osittain	Osittain	Kyllä	Kyllä
Yhteisöllisyys	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Osittain	Kyllä	Osittain
Kohtaaminen Tuki	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Osittain	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Tiedottaminen Tuki	Osittain	Osittain	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Osittain
Osaaminen ammatillisuus	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Osittain	Osittain	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä

Kehittäminen kohtaamispaikkatoiminnassa

- Perhekeskusyhteys on kohtuullisen hyvä, mutta tarkennusta jonkin verran vaatii erilaisten toimijoiden osalta. Jossain hyvin etäinen toiminta (2 kuntaa)
- Toiminnan suunnittelu ja koordinointi terävöittäminen:
  - Yhteinen suunnittelu ja kokonaiskoordinointi vaatii kehittämistä, toimijoiden tunnistaminen ja aito mukaan ottaminen sekä yhteinen näkemys siitä, kuka koordinoi
  - tilanteen päivittäminen, päättäminen ja kohtaamispaikkatyöryhmän koolle kutsuminen
  - Tiedon ja toiminnan kokoaminen ja koordinoinnista päättäminen, yhteinen suunta toiminnalle tarvitaan
  - Näkyä koronan jälkeinen tilanne – joukkojen kokoaminen uudestaan
  - Koordinoitiresurssin puute huolestuttaa tai koordinaattori on aloittamassa työtään (tällöin valoisa tulevaisuuden näkymä)
- Perheentalo toiminnoissa kriteerit on sisäkirjoitettu, mutta kunnassa/kaupungissa ei yhteyttä tunnisteta? Toimijoiden tunnistaminen ja tunnustaminen perhekeskustoimijoina
- Tilakysymykset perhekeskuksen kohtaamispaikan suhteen, tiloja kunnissa on. ” Rahoitus kohtaamispaikkatoiminnalle on tällä hetkellä selvitettävänä, jokainen tuo aina jotakin ja kunnastakin tarjottavia tarjottu. Toiveena olisi järjestön vetovastuu tästä. Kehittämissätiö olisi rahoittajana, sillä se voi järjestöjä rahoittaa. Laavu on kunnan, mutta kohtaamispaikkatoiminnan tarjottavat ja ylläpito esim. järjestöltä.”
- Saavutettavuus – suuri huoli haja-asutuskeskusten , maaseutualueiden nuoret ja pääsy, isoilla paikkakunnilla turvallisuusnäkökulma noussut esiin, jonkin verran tilojen esteettömyyteen on panostettava ” Iltatapahtumat hankalia – kyliltä ei päästä kirkonkylälle, kun ei ole kyytejä. Kylien hyödyntäminen, tarvitaan haastatella, että saadaan kartoitettua onko halukkuutta.”
- Tiedotusta tehdään runsaasti, mutta on samalla ikuisuuskehittävää. Aikaa menee runsaasti. Tiedotuksen keskitäminen
- Kriteerien mukaista toimintaa on, mutta suhteutettuna tarpeisiin. Esim. ison kunnan perheentaloresurssit ja pienen kunnan mahdollisuudet – kunnissa tehdään resurssien puitteissa asiat parhaalla mahdollisella tavalla
- Uusien kohderyhmien tavoittaminen: ala- ja yläkoululaisten vanhemmat, matala kynnys vanhemmuuden tukemiseen

Hyvinvointialueen kanssa tehtävä yhteistyö

- Lasten ja perheiden lähipalvelujen turvaaminen, sosiaalityön säilyminen kunnassa palvelujen jalkautuminen kohtaamispaikkoihin
- Tarve määrittää kohtaamispaikkakoordinaatiota ja perhekeskustoiminnan yhdyspintaa, rakenteita ja koordinaatiota. Foorumi, jossa keskustellaan vaikuttavuudesta ja lapsiperheiden haasteista?
- Kokemus, että te-toimijoita vaikeaa saada kohtaamispaikkatoimintaan – huonontuuko tilanne? Kasvottomat perhekeskustyöntekijät? Toisaalta sosiaalitoimen riippuvaisuus toiminnassa (kaksi kuntaa)
- Tiedon ja asiantuntijuuden vaihto, perheentalojen rooli kokonaisuudessa, yhteistyön toimivuus jatkossa, osallisuuskoordinaattoreiden rooli, Hyte-koordinaattorin rooli
- Sujuva tiedonkulku, Kuraattoripalvelujen riittävyys kouluihin, huoli lasten, nuorten ja perheiden tukipalvelujen tulevaisuudesta. Koulun näkökulmasta pelko siitä, että pudotaan tyhjiöön eli palveluja ei saada ajoissa.
- Hyvien ja olemassa olevien käytäntöjen ja toimintojen huomioiminen ja niiden kehittäminen
- Aikaa kehittää kohtaamispaikkatoimintaa, resurssointi otettava suunnitelmiin mukaan
- Kuntien hyvinvointityön huomioiminen kokonaisuudessa (yhteinen hytetyö), yhteinen tiimimäinen työmalli?
- Hyvinvointialueen osuus tilojen ja kustannusten jakamiseen, vastuiden tarkentaminen kunta – hva –akselilla
- Toistuuko peruspalveluihin ESH:n ja pelastustoimen ylhäältä päin johdettu toiminta?
- Kehitettävä asia: nuorten kohtaamispaikat ja näkyvyys. Nuorisotoimen puolelta voisi saada tietoa lisää toimintaan. Pohjois-Savon liiton hankkeen tietovaranto. Nuorten asioiden näkyvyys ja nuorten mahdollisuus löytää palveluista.
- Tuen tarve teini-ikäisille ja hänen vanhemmilleen. Tämän tuen systemaattisuuden kehittäminen. → OHJAAMOT

Kysely talvella 2022

Tilannekarttoitus kevät 2022

Pohjois-Savon
hyvinvointialue

	Varhais-kasvatuksen avoin toiminta	Nuorten oma kohtaamispaikka	Järjestöjen toimintana kohtaamispaikka	Seurakunnan järjestämä avoin toiminta	Järjestetäänkö kunnan/järjestön seurakunnan kohtaamispaikoissa ryhmätoimintaa?	Millaista yhteistyötä kohtaamispaikoissa tehdään? Kenen kanssa?
Iisalmi	Kehitteillä hankityönä 2023	Kyllä: Luukku Ohjaamo	Kyllä: Perheentalon Onni ja Ilona Ensi- ja turvakotiyhdistyksen Väkkärä	Perhekerhot, päiväkerhot, nuortenillat, 2 koululla tilat kerhotoiminnalle ja 1 koululla srk:n iltapäivätoiminta	Kyllä: Perheentalo Ensi- ja turvakotiyhdistys Sote/perhekeskus	Yhteistä tilojen käyttöä, monialaista ryhmätoimintaa, Asiantuntijavierailuja, yhteisiä koulutuksia, ohjaus- ja muita yhteistyöryhmiä: perhekeskus, kaupunki, järjestöt, srk
Joroinen	Kyllä: Kuperkeikka, jossa vakan avoin toiminta, perhekerho, iltaperhekahvilat	Kyllä: nuorisotila	Kyllä: Vanha Kasino 4H:lla oma tila	Vauvaryhmä, musiikkikerho, Lapsi mielessä-ryhmä yhteistyössä kunnan kanssa	Kyllä: Kunta-srk.-4H- Joroisten Äipät, lasten kulttuurikeskus Verso	Yhteistä tilojen käyttöä, monialaista ryhmätoimintaa, Asiantuntijavierailuja Kunta-srk.-4H- Joroisten Äipät, lasten kulttuurikeskus Verso
Kaavi	Haastattelu	ei	onnistunut	aikataulusyistä		
Keitele	Avoin päiväkotiki KML -perhekahvila	Nuorisotila avoin 3 iltana viikossa	Keitele-talo: "kuntalaisten olohuone", yhdistysten käytössä	Perhe- ja päiväkerho, Varkki-iltapäivä, salibandy-kerho	?	Ip-kerho:kunta-srk Kts. Dia 11
Kiuruvesi	Avoin päiväkotiki avoinna pienten lasten perheille aamupäivisin klo 9.00 – 12.00 ja iltapäivisin nuorille	Nuorisotalo tarjoaa mukavaa ajanviettoa ohjatusti tai itsenäisesti, yksin tai kaveriporukalla...	Ei ole	Perhe- ja päiväkerhot, kerhot ja leirit koululaisille	Kunta: pienryhmätoimintaa 7-luokkalaisten tytöille. Varapäre: tunnetaitotuokioita	Kunta-srk-Martat, 4H, Varapäre

	Varhais-kasvatuksen avoin toiminta	Nuorten oma kohtaamispaikka	Järjestöjen toimintana kohtaamispaikka	Seurakunnan järjestämä avoin toiminta	Järjestetäänkö kunnan/järjestön seurakunnan kohtaamispaikoissa ryhmätoimintaa?	Millaista yhteistyötä kohtaamispaikoissa tehdään? Kenen kanssa?
Kuopio	Avoin päiväkotikiertokoti x5, lasten 2-5v. kerhot ja 3-5v. iltapäiväkerhot	Nuorisotiloja laajasti pitkin kaupunkia	Perheentalo, MLL:n perhekahvilat x3, Kuopion Ensikotiyhdistyksen vauvaperhetoiminta, Vamos: Olkkari nuorille	Nuorten avoimet ovet-toiminta, 20 erilaista perhe- ja vauvakerhoa Avoin päiväkotikiertokoti-toiminta Aekoo yhdessä –toiminta tarjoaa matalan kynnyksen maksutonta tukea lapsiperheiden arkeen.	Kyllä, mm. 4H, Perheentalo, Tyttöjen talo, Vahvuutta vanhemmuuteen ja muut vanhemmuutta tukevat ryhmät (kaupunki)	Toimintoja toteutetaan monialaisessa yhteistyössä (sote, kaupunki, järjestöt, srk)
Lapinlahti	Ei ole, koululaisille on maksullista aamu- ja iltapäivätoimintaa	Nuorisotilat LAPARI ja KLUBI	Varpaisjärvi –talo (ylläpitää hanke +yhdistykset), toimintaa kaikenikäisille Perhekahvila (MLL) Lastu	srk –talolla nuorten tila (evl), nuorten illat (ev.lut +helluntaisrk), hangout nuorille (helluntaisrk), Jeess –kerho lapsille ja nuorille (helluntaisrk), Helluntaisrk:n avoin kahvila kaiken ikäisille, päiväkerhot, perhekerhot, kirkkomuskarit, retket	4H:lla ja helluntaisrk:lla kerhotoimintaa	Kuntastrategiassa mainittu hyvinvointia edistävä yhteistyö
Leppävirta	Ei ole	Netari.fi (nettinuorisotalo), nuortelama.fi, uusi nuorisotila suunnitteilla?	Alueellisilla järjestöillä toimintaa tarjolla, mutta ei kohtaamispaikkoja	Perhekerho ja –kahvila 1xvko, päiväkerho 1xvko Ukonhatun senioritalossa toimintaa myös lapsille, nuorten Olkkari-illat Vanhassa Pappilassa	Ryhmistä tai avoimista kohtaamispaikoista ei löydy tietoja	Facebookissa Leppävirran alueen ilmoitustaulu
Pielavesi	Ei ole	Nuorisotila kirjastotalossa, jossa yökahvila 1x vko	4H:lla kerhoja, päiväleirejä, pienryhmiä ja tapahtumia	Perhekerho joka 2. viikko Päiväkerho 1xvko, Varkki-iltapäivät koululaisille 1xvko, nuorille ryhmänjohtajakoulutus	Ei löydy tietoja	Ei löydy tietoja
Rautalampi	Ei ole	Nuorisotila Nuokku	Perhekahvila 1xvko (MLL, srk, kunta), SPR:n ystäväpalvelu yht.työssä kunnan ja srk:n kanssa	Perhe- ja päiväkerho 1xvko, lp-kerho alakoululaisille 1xvko Nuorteniltoja ja Isos-koulutus	Vahvuutta vanhemmuuteen, järjestäjinä kunnan perhetyö ja srk Lapset puheeksi käytössä varhaiskasvatuksessa ja srk:n lapsityössä	Seurakunnan lapsityöntekijä tekee yhteistyötä kunnan varhaiskasvatuksen, kunnan perhetyön ja lastenneuvolan kanssa
Rautavaara	Ei ole	Nuorisotila käytössä koulun jälkeen Monitoimitalolla (liikuntasali, kuntosali ja nuorisotilat.)	Rautavaaran nuorisosirkus/monitoimitalo, yhteistyötä Metsäkartanon ja seurojen sekä kyläyhdistysten kanssa	Perhekahvila 1xvko, leivontakerho alakoululaisille, virtuaalinen lasten kirkko	Ei?	Kunta-srk-järjestöyhteistyötä tapahtumien järjestämisissä

	Varhaiskasvatuksen avoin toiminta	Nuorten oma kohtaamispaikka	Järjestöjen toimintana kohtaamispaikka	Seurakunnan järjestämä avoin toiminta	Järjestetäänkö kunnan/järjestön seurakunnan kohtaamispaikoissa ryhmätoimintaa?	Millaista yhteistyötä kohtaamispaikoissa tehdään? Kenen kanssa?
Siilinjärvi	Kyllä, Vuorelan nuorisotalo	Nuorisotalo Semppis sekä Vuorelan nuorisotalo: alakoululaisille klo 13-16, yläkoululaisille ja vanhemmille klo 16- 20	Perheentalo: avoin leikkitoiminta, perhekahvila, lapsiparkki, aamukahvit ja asiaa. Nuorille Walkers-toiminta,	Perhekerhot Siilinjärven seurakuntatalolla ja Vuorelan kirkolla 1 x vko, Kahvila Kupponen 1xvko Vuorela, päiväkerho 3-6 v., iltapäiväkerhot koululaisille, Perkkis ja Olkkari- nuortenillat	VAUHTI Semppis -ryhmä 10-15 – vuotiaille, tyttöjen toiminta 14-16 v., Perheentalon vertaisryhmät	Asiantuntijavierailuja, palveluohjausta ja neuvontaa, kunta-srk-järjestöt
Sonkajärvi	Kyllä, varhaiskasvatuksen ylläpitämä Sonkajärven Perheentalo perjantaisin 9-13 Nuorisotila Kasperissa, oma emäntä palkattu toimintaan.	Nuorisotilat Sonkajärven liikuntahallista (2xvko) ja Sukevan Kyläkeskuksessa (1xvko)	Perheentalo-toimintaa, jota varhaiskasvatus koordinoi yhteistyössä Mannerheimin Lastensuojeluliiton Sonkajärven osaston kanssa. Perheentalo toimii yhteistyöverkoston voimin.	Perhekerho 1xvko, avoin kerho ja iltaperhekerho 1xvko, päiväkerho 1xvko, 7-13 vuotiaille varhaisnuorille erilaisia kerhoja, leirejä, retkiä ja tapahtumia	Tytöt toimii-toiminta	Kunta-srk-MLL, Perheentalo-toiminnan organisointi
Suonenjoki	Ei ole,	Nuorisoklubi 4xvko	Suonenjoen Kohtaamo Olohuone, kohtaamispaikka ja yhdistystila, MLL:n perhekahvila?	Perhekerho 1xvko, päiväkerho 1xvko, alakoululaisille avoimia kerhoja, nuorille avointa toimintaa, leirejä, retkiä, isostoiminta,	SRK:nuorten aikuisten ryhmä.	Kunta-srk-järjestöt
Tervo	Ei ole	Nuorisotalo Manttu 3xvko ikäryhmittäin Tila varattavissa yksityiskäyttöön (maksullinen)	MLL, Partio, srk toimintaa nuorisotalolla, ei varsinaista kohtaamispaikkaa	Avoin päiväkerho 1xvko Iltakerho 1xvko Isoskoulutus, PerjantaiBreikki nuorille	Seurakunnalla ajoittain ryhmätoimintaa	Nuoriotalolla kunta-srk-järjestöyhteistyötä eri ikäryhmille
Tuusniemi	Ei ole	Koululaisten aip-toimintaa, kerhoja, nuorisotila Pääatalo myös järjestöjen käytössä	Pääatalo: MLL, 4H, kyläyhdistykset, liikunta- ja metsästysseurat	perhekerhot, vauvatuvat, Reipas aamu, Leikkivä iltapäivä, nuorten iltapäivä, liikunta- ja monitoimikerhot	?	Kunta-srk-järjestöt yhteistyötä nuorisotilassa
Varkaus	Ei ole	Nuorten talo: nuorisotila, Ohjaamo	Perheentalo: MLL, Lapsen Kengissä, matalan kynnyksen kohtaamispaikka kaikille lapsille aikuisineen.	Perhe- ja päiväkerhot, perheiden liikuntaillat ja-kahvila, nuorten ip olohuone ILPO, nuortenillat	Perheentalon vertaisryhmät, Ohjaamon teemaryhmät	Yhteistyötä kaupunki-srk-järjestöt Perheentalolla ja nuorisopalveluissa sekä Ohjaamossa

	Varhais-kasvatuksen avoin toiminta	Nuorten oma kohtaamispaikka	Järjestöjen toimintana kohtaamispaikka	Seurakunnan järjestämä avoin toiminta	Järjestetäänkö kunnan/järjestön seurakunnan kohtaamispaikoissa ryhmätoimintaa?	Millaista yhteistyötä kohtaamispaikoissa tehdään? Kenen kanssa?
Vesanto	Ei ole	Kohtaamispaikkoina laavut, 5 kpl Yökahvila 8-luokkalaisille ja sitä vanhemmille, Kuusitie 1.	Ei järjestöjen omia, MLL Rymykerho ja perhekahvila Partiolaiset 4H?	Niiniveden srk: Päiväkerho 1x2 vko Perhekerho 1x2vko Varkkaillat 1-4 luokkalaisille noin 1xkk Kaikki seurakuntakodilla Srk toimii partiolaisten taustayhteisönä Nuortenillat 5 lk ja sitä vanhemmat srk- kodin yläkerrassa	? Kouluilla kerhoja	Kunta-srk-järjestöt yhteistyötä tilojen ja tapahtumien käytössä ja järjestämisessä
Vieremä	Kyllä, 1xvko, toteutus monialaisesti järjestöjen ja soten kanssa	Nuorisotila auki 4xvko iltapainotteisesti, lisäksi tapahtumia ja retkiä	Sydänyhdistys, Martat, seurakunta, MLL, 4H ovat mukana varhaiskasvatuksen perheiden kohtaamispaikan toiminnassa	Perhe- ja päiväkerho seurakuntatalolla, nuorille rippikoulu ja isostoiminta	Kouluilla kerhotoimintaa, kuraattori pitää kaveri- ja tunnetaitoryhmiä koulupäivän aikana.	Kunta- srk-järjestö-sote yhteistyö tiivistä varhaiskasvatuksen kohtaamispaikassa

Yhteenveto

JATKO

- Raportti jakoon kaikille valmisteluun ja tietoa jakoon kohtaamispaikasta
- Vastaukset kysymyksiin, joita haastatteluissa nousseet – Anne kiteyttää kysymykset ja lähettää ne Annelle ja Eijalle
- Kooste palaverikäytännöistä, joissa yhteistyötä toteutetaan ja henkilöitä halutaan osallistuvan.
- Perhekeskuskoordinaatio ja kohtaamispaikkayhteistyön varmistaminen, sopimuksellisuus ja lupa olla työssä – alueelliset perhekeskuspäälliköt? Kohtaamispaikkakoordinaatio tulossa.
- Sopimusmalli peke ja kopa –yhteistyöhön

Lähteet

- Aluehallintovirasto 2022. [Yleistä saavutettavuudesta - Saavutettavuusvaatimukset](#). Viitattu 17.11.2022
- Hastrup, A. 2021. Perhekeskuksen kansallinen linjaus 4: Johtaminen, koordinointi ja osaaminen. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos.
- Hastrup, A., Pelkonen M, Rytkönen, M. 2020. Perhekeskuksen johtaminen on hyvinvoinnin, yhteistyön ja asiantuntijuuden johtamista. Terveydenhoitajalehti 4/2020.
- Hastrup A. Pelkonen M & Varonen P 2021. Perhekeskustoiminnan ABC. THL. Pdf-julkaisu [Perhekeskustoimintamalli \(thl.fi\)](#). Viitattu 28.3.2023.
- **Innokylä 2021. [POSOTE20: Ennaltaehkäisyn ja varhaisen tuen toimintamallit perhekeskuksessa ja niiden johtaminen | Innokylä \(innokyla.fi\)](#)**
- Kaukonen P, Pelkonen M, Hastrup A, Bergbacka K, Mäkelä J, Santala R & LAPE-toimijat. 2018. Lapsille ja nuorille hyvä sote LAPE-teesit sote-palveluiden uudistamisen tueksi. THL. [THL_PT_051_2018_web.pdf \(julkari.fi\)](#). Viitattu 28.3.2023.
- Kalmari, H. 2022. Monialainen yhteistyö ja systeeminen ajattelu punaisena lankana lasten, nuorten ja perheiden palveluiden kehittämistyössä. THL. Valviran tilaisuuden diat.
- Lahtela, M. 2021. Osallisuus Perhekeskuksessa. Sos Lapsikylä, perhekeskusverkoston esitelmän diat.
- Laurila, M. 2020. Monitoimisuus sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän kehittämisessä. Työkirja korkeakouluopetukseen ja täydennyskoulutukseen. [monitoimisuus sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän kehittämisessä laurila.pdf \(theseus.fi\)](#). Viitattu 28.2.2023.
- MLL. Ei julkaisuaikea tietoa. Lapsen ja vanhemman kiintymyssuhde. [https://www.mll.fi/vanhemmille/tietoa-lapsiperheen-elamasta/vanhemmuus-ja-kasvatus/lapsen-ja-vanhemman-kiintymyssuhde/](https://www.mll.fi/vanhemmille/tietoa-lapsiperheen-elamasta/vanhemmuus-ja-kasvatus/lapsen-ja-vanhemman-varhainen-vuorovaikutus/lapsen-ja-vanhemman-kiintymyssuhde/) Viitattu 21.2.23
- Pohjois-Savon hyvinvointialue 2021. Pohjois-Savon hyvinvointialueen väliaikaisen valmisteluelimen kokous 9/2021. Pöytäkirja 17.11.2021.
- Pohjois-Savon hyvinvointialueen aluevaltuusto 2022. Taloussuunnitelma vuodelle 2023. **xx**
- Puustinen, P. 2022. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) kokonaisuus toimeenpanossa. Hyvinvointialueen ja kuntien yhteistyön suunnittelu Pohjois-Savossa. <https://www.pshva.fi/pohjois-savon-hyvinvointialue/hyvinvointialueen-ja-kuntien-yhdyspintarakenteiden-suunnittelu.html>. Viitattu 2.11.2022.
- Pohjois-Savon hyvinvointialue 2022. Taloudellisuus- ja tuottavuusohjelma. <https://pshva.oncloudos.com/kokous/202270-7-4677.PDF> Viitattu 27.2.2023.
- Pohjois-Savon liitto, LAPE –hanke 2018. Perhekeskustoimintamalli. <https://www.lapepohjoissavo.fi/uudistuvat-palvelut/perhekeskustoimintamalli.html>. Viitattu 4.10.2022.
- Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri. SUUNTA: Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma. [Suunta - HYTE - Pohjois-Savo \(psshp.fi\)](https://www.hyvinvointikertomus.fi/ Suunta - HYTE - Pohjois-Savo (psshp.fi)). Viitattu 2.11.2022.
- Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri 2021. Pohjois-Savon laaja hyvinvointikertomus ja –suunnitelma 2021–2015. <https://www.hyvinvointikertomus.fi/backend/api/document/attachment/12654344380.pdf>. Viitattu 2.11.2022
- RRP Kestävää hyvinvointia Pohjois-Savo-ohjelma 2022. THL:n kyselytietojen arviointi, aineisto on hankkeen arkistoissa.
- Rytkönen, M. 2019. Mikä ihmeen perhekeskustoimintamalli – työkirja. Lape -muutosohjelma.
- Terveyden ja hyvinvoinninlaitos 2018. Yhteensovittava johtaminen. [Yhteensovittava johtaminen - THL](#).
- Terveyden ja hyvinvoinninlaitos 2020. [Perhekeskukset Suomessa 2019 - Kehittämisen tilanne ja työn jatkuminen \(julkari.fi\)](#). Viitattu 13.2.2023.
- Terveyden ja hyvinvoinninlaitos 2021. Raportti: [Sosiaali- ja terveydenhuollon sähköinen asiointi 2020–2021: Väestön kokemukset \(julkari.fi\)](#). Viitattu 17.11.2022.
- Terveyden ja hyvinvoinninlaitos 2022a. Kunnan hyvinvointikertomus. <https://thl.fi/web/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/hyvinvointijohtaminen/hyvinvointijohtaminen-kunnassa/kunnan-hyvinvointikertomus>. Päivitetty 4.5.2022. Viitattu 4.10.2022.
- Terveyden ja hyvinvoinninlaitos 2022b. Perhekeskus. <https://thl.fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/sote-palvelut/perhekeskus>. Päivitetty 29.9.2022. Viitattu 4.10.2022.
- Terveyden ja hyvinvoinninlaitos 2022c. Perhekeskustoimintamalli. <https://thl.fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/sote-palvelut/perhekeskus/perhekeskustoimintamalli>. Päivitetty 22.3.2022. Viitattu 4.10.2022.
- Terveyden ja hyvinvoinninlaitos 2022d. [PowerPoint-esitys \(valvira.fi\)](#). Viitattu 4.10.2022.
- Terveyden ja hyvinvoinninlaitos 2022e. Perhekeskuksen tehtävät. <https://thl.fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/sote-palvelut/perhekeskus/perhekeskuksen-tehtavat>. Päivitetty 19.10.2022. Viitattu 20.10.2022.
- Valtioneuvoston kanslia 2019. Verkostojohtamisen opas. Valtioneuvoston kanslian julkaisuja. [Verkostojohtamisen opas \(valtioneuvosto.fi\)](#) Viitattu 8.11.2022.

